

**КП № 57 ДИАГНОСТИКА И ЛЕЧЕНИЕ НА ОСТРИ И ХРОНИЧНИ
ВИРУСНИ, БАКТЕРИАЛНИ, СПИРОХЕТНИ, МИКОТИЧНИ И
ПАРАЗИТНИ МЕНИНГИТИ, МЕНИНГОЕНЦЕФАЛИТИ И
МИЕЛИТИ**

**КП № 57.1 ДИАГНОСТИКА И ЛЕЧЕНИЕ НА ОСТРИ И
ХРОНИЧНИ ВИРУСНИ, БАКТЕРИАЛНИ, СПИРОХЕТНИ,
МИКОТИЧНИ И ПАРАЗИТНИ МЕНИНГИТИ,
МЕНИНГОЕНЦЕФАЛИТИ И МИЕЛИТИ ПРИ ЛИЦА НАД 18
ГОДИНИ**

Минимален болничен престой – 5 дни

КОДОВЕ НА БОЛЕСТИ ПО МКБ-10

Менингококова инфекция

A39.0† Менингококов менингит (G01*)

A39.1† Синдром на Weterhouse-Friderichsen (E35.1*)

Менингококов хеморагичен адrenaлит
Менингококов адrenaлен синдром

Ранен сифилис

A51.4 Други форми на вторичен сифилис

Вторичен(-на)(-но) сифилитичен(-на)(-но):

- възпаление на женските тазови органи† (N74.2*)
- иридоциклит† (H22.0*)
- лимфаденопатия
- менингит† (G01*)
- миозит† (M63.0*)
- офталмопатия, НКД† (H58.8*)
- периостит† (M90.1*)

Късен сифилис

A52.1 Невросифилис със симптоми

Артропатия на Charcot (M14.6*)

Късен(-на) сифилитичен(-на):

- неврит на слуховия нерв† (H94.0*)
- енцефалит† (G05.0*)
- менингит† (G01*)
- атрофия на зрителния нерв† (H48.0*)
- полиневропатия† (G63.0*)
- ретробулбарен неврит† (H48.1*)
- Сифилитичен паркинсонизъм† (G22*)

A52.2 Асимптоматичен неврoсифилис

A52.3 Невросифилис

Гума (сифилитична)

Сифилис (късен)

Сифилома

} на централната нервна система БДУ

A69.2 Лаймска болест

Хроничен мигриращ еритем, предизвикан от *Borrelia burgdorferi*

Остър полиомиелит

A80.0 Остър паралитичен полиомиелит, свързан с ваксина

A80.1 Остър паралитичен полиомиелит, предизвикан от внесен див вирус

Атипични вирусни инфекции на централната нервна система

Включва: prion болести на централната нервна система

A81.1 Подостър склерозиращ паненцефалит

Енцефалит с включвания на Dawson-ови телца

Склерозиращ левкоенцефалит на Van Bogaert

A81.2 Прогресираща многоогнищна левкоенцефалопатия

Многоогнищна левкоенцефалопатия БДУ

A81.8 Други атипични вирусни инфекции на централната нервна система

Куру

A81.9 Атипична вирусна инфекция на централната нервна система, неуточнена

Prion болест на централната нервна система НКД

Вирусен енцефалит, предаван от кърлежи

Включва: кърлежов вирусен менингоенцефалит

A84.0 Далекоизточен кърлежов енцефалит [руски пролетно-летен енцефалит]

A84.1 Централноевропейски кърлежов енцефалит

A84.8 Други кърлежови вирусни енцефалити

Болест на Louping

Болест, предизвикана от Powassan-вирус

A84.9 Кърлежов вирусен енцефалит, неуточнен

Други вирусни енцефалити, неклассифицирани другаде

Включва: уточнен вирусен:

- енцефаломиелит, НКД
- менингоенцефалит, НКД

Не включва: доброкачествен миалгичен енцефаломиелит (G93.3)

енцефалит, предизвикан от:

- херпес-вирус [herpes simplex] (B00.4)
- морбили-вирус (B05.0)
- вирус на епидемичния паротит (B26.2)
- полиомиелитен вирус (A80.—)
- зостер-вирус (B02.0)

лимфоцитарен хориоменингит (A87.2)

A85.2 Вирусен енцефалит, предаван от членестоноги, неуточнен

A85.8 Други уточнени вирусни енцефалити

Летаргичен енцефалит

Болест на Esopomo-Cruchet

A86 Вирусен енцефалит, неуточнен

Вирусен:

- енцефаломиелит БДУ
- менингоенцефалит БДУ

Вирусен менингит

Не включва: менингит, предизвикан от:

- херпес-вирус [herpes simplex] (B00.3)
- морбили-вирус (B05.1)
- вирус на епидемичния паротит (B26.1)
- полиомиелитен вирус (A80.—)
- зостер-вирус (B02.1)

A87.0† Ентеровирусен менингит (G02.0*)

Коксакивирусен менингит
Еховирусен менингит

A87.1† Аденовирусен менингит (G02.0*)

A87.2 Лимфоцитарен хориоменингит
Лимфоцитарен менингоенцефалит

A87.8 Друг вирусен менингит

Херпес-вирусни [herpes simplex] инфекции

Не включва: аногенитална херпес-вирусна инфекция (A60.—)
вродена херпес-вирусна инфекция (P35.2)
гама-херпес-вирусна мононуклеоза (B27.0)
херпангина (B08.5)

B00.3† Херпес-вирусен менингит (G02.0*)

B00.4† Херпес-вирусен енцефалит (G05.1*)
Херпес-вирусен менингоенцефалит
Маймунска болест В

Херпес зостер [herpes zoster]

Включва: херпес зостер
zona

B02.1† Херпес зостер с менингит (G02.0*)

B02.2† Херпес зостер с други усложнения на нервната система
Постхерпесен(-на):

- ганглионит на лицевия нерв (G53.0*)
- полиневропатия (G63.0*)
- невралгия на троичния нерв (G53.0*)

Брусница

Включва: morbilli

Не включва: подостър склерозиращ паненцефалит (A81.1)

B05.0† Брусница, усложнена с енцефалит (G05.1*)
Постморбилиозен енцефалит

B05.1† Брусница, усложнена с менингит (G02.0*)
Постморбилиозен менингит

Епидемичен паротит

Включва: паротит:

- епидемичен
- инфекциозен

B26.1† Паротитен менингит (G02.0*)

B26.2† Паротитен енцефалит (G05.1*)

Кандидоза

Включва: кандидоза
монилиаза

Не включва: неонатална кандидоза (P37.5)

B37.5† Кандидозен менингит (G02.1*)

Кокцидиоидомикоза

B38.4† Кокцидиоидомикозен менингит (G 02.1*)

Криптококоза

B45.1 Церебрална криптококоза
Криптококов менингит (G02.1*)

Менингоцеребрална криптококоза

Токсоплазмоза

Включва: инфекция, предизвикана от *Toxoplasma gondii*

Не включва: вродена токсоплазмоза (P37.1)

B58.2† Токсоплазмозен менингоенцефалит (G05.2*)

Цистицеркоза

Включва: цистицеркоза, предизвикана от личиновата форма на свинската тения *Taenia solium*

B69.0 Цистицеркоза на централната нервна система

Бактериален менингит, некласифициран другаде

Включва: арахноидит
лептоменингит
менингит
пахименингит } бактериален

Не включва: бактериален:

- менингоенцефалит (G04.2)
- менингомиелит (G04.2)

G00.0 Хемофилен менингит

Менингит, предизвикан от *Haemophilus influenzae*

G00.1 Пневмококов менингит

G00.2 Стрептококов менингит

G00.3 Стафилококов менингит

G00.8 Менингит, предизвикан от други бактерии

Менингит от:

- бацила на Friedlander
- *Escherichia coli*
- *Klebsiella*

G00.9 Бактериален менингит, неуточнен

Менингит:

- гноен БДУ
- пиогенен БДУ
- супуративен БДУ

G01* Менингит при бактериални болести, класифицирани другаде

Менингит (при):

- антракс (A22.8†)
- гонококов (A54.8†)
- лептоспироза (A27.—†)
- листериоза (A32.1†)
- Лаймска болест (A69.2†)
- менингококов (A39.0†)
- невросифилис (A52.1†)
- салмонелоза (A02.2†)
- сифилис:
 - вроден (A50.4†)
 - вторичен (A51.4†)
- туберкулоза (A17.0†)
- тифоидна треска (A01.0†)

Не включва: менингоенцефалит и менингомиелит при бактериални болести, класифицирани другаде (G05.0*)

Менингит при други инфекциозни и паразитни болести, класифицирани другаде

Не включва: менингоенцефалит и менингомиелит при инфекциозни и паразитни болести, класифицирани другаде (G05.1—G05.2*)

G02.0* Менингит при вирусни болести, класифицирани другаде

Менингит (предизвикан от):

- аденовирусен (A87.1†)
- ентеровирусен (A87.0†)
- herpes simplex (B00.3†)
- инфекциозна моноклеуза (B27.—†)
- морбили (B05.1†)
- епидемичен паротит (B26.1†)
- рубеола (B06.0†)
- варицела (B01.0†)
- herpes zoster (B02.1†)

G02.1* Менингит при микози

Менингит (при):

- кандидозен (B37.5†)
- кокцидиомикоза (B38.4†)
- криптококов (B45.1†)

G02.8* Менингит при други уточнени инфекциозни и паразитни болести, класифицирани другаде

Менингит при:

- африканска трипанозома (B56.—†)
- болест на Chagas (B57.4†)

Менингит, дължащ се на други и неуточнени причини

Включва: арахноидит
 лептоменингит
 менингит
 пахименингит

} вследствие на други
 и неуточнени причини

Не включва: менингоенцефалит (G04.—)
 менингомиелит (G04.—)

G03.0 Непиогенен менингит

Небактериален менингит

G03.8 Менингит, предизвикан от други уточнени причинители

Енцефалит, миелит и енцефаломиелит

Включва: остър възходящ миелит
 менингоенцефалит
 менингомиелит

Не включва: доброкачествен миалгичен енцефалит (G93.3)

енцефалопатия:

- БДУ (G93.4)
- алкохолна (G31.2)
- токсична (G92)

множествена склероза (G35)

миелит:

- остър трансверзален (G37.3)
- подостър некротизиращ (G37.4)

G04.2 Бактериален менингоенцефалит и менингомиелит, неклассифицирани другаде

G04.8 Други енцефалити, миелити и енцефаломиелити

Постинфекциозен енцефалит и енцефаломиелит БДУ

Енцефалит, миелит и енцефаломиелит при болести, класифицирани другаде

Включва: менингоенцефалит и менингомиелит при болести, класифицирани другаде

G05.0* Енцефалит, миелит и енцефаломиелит при бактериални болести, класифицирани другаде

Енцефалит, миелит или енцефаломиелит (при):

- листериоза (A32.1†)
- менингококов (A39.8†)
- сифилис:
 - вроден (A50.4†)
 - късен (A52.1†)

- туберкулозен (A17.8†)

G05.1* Енцефалит, миелит и енцефаломиелит при вирусни болести, класифицирани другаде

Енцефалит, миелит или енцефаломиелит (при):

- аденовирусни (A85.1†)
- цитомегаловирусни (B25.8†)
- ентеровирусни (A85.0†)
- herpes simplex (B00.4†)
- грип (J10.8†, J11.8†)
- морбили (B05.0†)
- епидемичен паротит (B26.2†)
- след варицела (B01.1†)
- рубеола (B06.0†)
- herpes zoster (B02.0†)

G05.2* Енцефалит, миелит и енцефаломиелит при други инфекциозни и паразитни болести, класифицирани другаде

Енцефалит, миелит или енцефаломиелит при:

- африканска трипанозомоза (B56.—†)
- болест на Chagas (хронична форма) (B57.4†)
- менингит, предизвикан от свободно живеещи амеби (naegleria) (B60.2†)
- токсоплазмоза (B58.2†)

Еозинофилен менингоенцефалит (B83.2†)

Увреждания на черепномозъчни нерви при болести, класифицирани другаде

G53.0* Невралгия след herpes zoster (B02.2†)

Постхерпетично(-а):

- възпаление на ganglion geniculi
- невралгия на троичния нерв

Полиневропатии при болести, класифицирани другаде

G63.0* Полиневропатия при инфекциозни и паразитни болести, класифицирани другаде

Полиневропатия при:

- дифтерия (A36.8†)
- инфекциозна мононуклеоза (B27.—†)
- проказа (A30.—†)
- Лаймска болест (A69.2†)
- епидемичен паротит (B26.8†)
- herpes zoster (B02.2†)
- късен сифилис (A52.1†)
- вроден сифилис (A50.4†)
- туберкулоза (A17.8†)

G93.4 Енцефалопатия, остра вирусна

Не включва: енцефалопатия:

- алкохолна (G31.2)
- токсична (G92)

Грип, предизвикан от идентифициран вирус на грипа

Не включва: предизвикани от *Haemophilus influenzae* [*H. influenzae*]:

- инфекция БДУ (A49.2)
- менингит (G00.0)
- пневмония (J14)

J10.8 Грип с други прояви, идентифициран грипен вирус

Енцефалопатия, причинена от грип

Грипен:

- гастроентерит
- миокардит (остър)

} идентифициран грипен вирус

Грип, неидентифициран вирус

- Включва:** грип } без споменаване за иден-
 вирусен грип } тифициране на вируса
- Не включва:** предизвикани от *Haemophilus influenzae* [*H.influenzae*]:
- инфекция БДУ (A49.2)
 - менингит (G00.0)
 - пневмония (J14)

- J11.8 Грип с други прояви, неидентифициран вирус**
- Енцефалопатия, причинена от грип } неуточнени
 Грипен: } или вирусът не е
 • гастроентерит } идентифициран
 • миокардит (остър) }

КОДОВЕ НА ОСНОВНИ ПРОЦЕДУРИ**ОСНОВНИ ДИАГНОСТИЧНИ ПРОЦЕДУРИ****ДИАГНОСТИЧНИ ПРОЦЕДУРИ НА ГРЪБНАЧНИЯ МОЗЪК И ГРЪБНАЧНОМОЗЪЧНИЯ КАНАЛ******03.31 СПИНАЛНА ПУНКЦИЯ****Изключва:**

лумбална пункция за вкарване на контраст (миелография) - 87.21

Лумбална пункция

39000-00 Лумбална пункция
 Спинална пункция

МЕКОТЪКАННО РЕНТГЕНОВО ИЗСЛЕДВАНЕ НА ЛИЦЕ, ГЛАВА И ШИЯ

ангиография - 88.40-88.68

****87.03 КАТ НА ГЛАВА**

КАТ - скениране на глава

Компютърна томография на мозък

Компютърна томография на глава БДУ

Не включва: компютърна томография:

- при спирална ангиография (57350 [1966])
- при сканиране на:
 - гръден кош (57001, 57007 [1957])
 - и корем (57001-01, 57007-01 [1957])
- лицева кост и околоносен синус (56030-00, 56036-00 [1956])
- средно ухо и темпорална кост (56016-02, 56016-03, 56016-06, 56016-07 [1955])
- орбита (56013-02, 56013-03 [1954])
- питуитарна ямка (56010-02, 56010-03 [1953])

56001-00 Компютърна томография на мозък

56007-00 Компютърна томография на мозък с интравенозна контрастна материя
 Компютърна томография на мозък без, след това с венозен контраст

ЦИРКУЛАТОРНО МОНИТОРИРАНЕ**Изключва:**

електрокардиографско мониториране при операция - не кодирай!

**** 89.61 МОНИТОРИРАНЕ НА СИСТЕМНО АРТЕРИАЛНО НАЛЯГАНЕ****Мониторинг на съдово налягане**

11600-03 Мониториране на системно артериално налягане

МИКРОСКОПСКО ИЗСЛЕДВАНЕ НА ПРОБА ОТ НЕРВНАТА СИСТЕМА И ЛИКВОР****90.01 МИКРОСКОПСКО ИЗСЛЕДВАНЕ НА ПРОБА ОТ НЕРВНАТА СИСТЕМА И ЛИКВОР – БАКТЕРИАЛНА НАМАЗКА****1926 Микробиологични изследвания**

92182-00 Микробиологично/микроскопско изследване на проба от нервната система и/или

ликвор за бактериална намазка	
**90.02 МИКРОСКОПСКО ИЗСЛЕДВАНЕ НА ПРОБА ОТ НЕРВНАТА СИСТЕМА И ЛИКВОР – КУЛТУРА	
92182-01	Микробиологично/микроскопско изследване на проба от нервната система и/или ликвор за култура
**90.03 МИКРОСКОПСКО ИЗСЛЕДВАНЕ НА ПРОБА ОТ НЕРВНАТА СИСТЕМА И ЛИКВОР - КУЛТУРА И ЧУВСТВИТЕЛНОСТ	
92182-02	Микробиологично/микроскопско изследване на проба от нервната система и/или ликвор за култура и чувствителност
	<i>Включва:</i> изолиране на причинител, доказване на вирус, антитела срещу и /или антиген на причинител
**90.04 МИКРОСКОПСКО ИЗСЛЕДВАНЕ НА ПРОБА ОТ НЕРВНАТА СИСТЕМА И ЛИКВОР - ПАРАЗИТОЛОГИЯ	
1925	Паразитологични изследвания
92182-03	Микроскопско изследване на проба от нервната система и/или ликвор за паразитология
**90.05 МИКРОСКОПСКО ИЗСЛЕДВАНЕ НА ПРОБА ОТ НЕРВНАТА СИСТЕМА И ЛИКВОР - ТОКСИКОЛОГИЯ	
1933	Химико-токсикологични изследвания
92182-04	Микроскопско изследване на проба от нервната система и/или ликвор за токсикология
**90.09 МИКРОСКОПСКО ИЗСЛЕДВАНЕ НА ПРОБА ОТ НЕРВНАТА СИСТЕМА И ЛИКВОР - ДРУГО МИКРОСКОПСКО ИЗСЛЕДВАНЕ	
Определяне на специфични IgG антитела срещу <i>Borrelia burgdorferi</i> в ликвора	
Определяна на общи IgG в ликвора	
1934	Други лабораторни изследвания
92182-05	Друго микроскопско изследване на проба от нервната система и/или ликвор
	Определяне на специфични IgG антитела срещу <i>Borrelia burgdorferi</i> в ликвора
	Определяна на общи IgG в ликвора
МИКРОСКОПСКО ИЗСЛЕДВАНЕ НА ПРОБА ОТ УХО, НОС, ГЪРЛО И ЛАРИНКС	
**90.31 МИКРОСКОПСКО ИЗСЛЕДВАНЕ НА ПРОБА ОТ УХО, НОС, ГЪРЛО И ЛАРИНКС - БАКТЕРИАЛНА НАМАЗКА	
1926	Микробиологични изследвания
91929-00	Микробиологично/микроскопско изследване на проба от ухо и/или нос и/или гърло и/или ларинкс за бактериална намазка
**90.32 МИКРОСКОПСКО ИЗСЛЕДВАНЕ НА ПРОБА ОТ УХО, НОС, ГЪРЛО И ЛАРИНКС - КУЛТУРА	
91929-01	Микробиологично/микроскопско изследване на проба от ухо и/или нос и/или гърло и/или ларинкс за култура
**90.33 МИКРОСКОПСКО ИЗСЛЕДВАНЕ НА ПРОБА ОТ УХО, НОС, ГЪРЛО И ЛАРИНКС - КУЛТУРА И ЧУВСТВИТЕЛНОСТ	
91929-02	Микробиологично/микроскопско изследване на проба от ухо и/или нос и/или гърло и/или ларинкс за култура и чувствителност
**90.34 МИКРОСКОПСКО ИЗСЛЕДВАНЕ НА ПРОБА ОТ УХО, НОС, ГЪРЛО И ЛАРИНКС – ПАРАЗИТОЛОГИЯ	
1925	Паразитологични изследвания
91929-03	Микроскопско изследване на проба от ухо и/или нос и/или гърло и/или ларинкс за паразитология
**90.35 МИКРОСКОПСКО ИЗСЛЕДВАНЕ НА ПРОБА ОТ УХО, НОС, ГЪРЛО И ЛАРИНКС - ТОКСИКОЛОГИЯ	
1933	Химико-токсикологични изследвания
91929-04	Микроскопско изследване на проба от ухо и/или нос и/или гърло и/или ларинкс за токсикология
**90.39 МИКРОСКОПСКО ИЗСЛЕДВАНЕ НА ПРОБА ОТ УХО, НОС, ГЪРЛО И ЛАРИНКС - ДРУГО МИКРОСКОПСКО ИЗСЛЕДВАНЕ	
1934	Други лабораторни изследвания

91939-03	Друго микроскопско изследване на проба от ухо и/или нос и/или гърло и/или ларинкс <i>Включва:</i> изследване на назофарингеален секрет при грип
МИКРОСКОПСКО ИЗСЛЕДВАНЕ НА КРЪВ	
**90.51	МИКРОСКОПСКО ИЗСЛЕДВАНЕ НА КРЪВ - БАКТЕРИАЛНА НАМАЗКА
1926	Микробиологични изследвания
91937-00	Микроскопско изследване на кръв за бактериална намазка
**90.52	МИКРОСКОПСКО ИЗСЛЕДВАНЕ НА КРЪВ - КУЛТУРА
91937-01	Микроскопско изследване на кръв за култура
**90.53	МИКРОСКОПСКО ИЗСЛЕДВАНЕ НА КРЪВ - КУЛТУРА И ЧУВСТВИТЕЛНОСТ
91937-02	Микроскопско изследване на кръв за култура и чувствителност
**90.54	МИКРОСКОПСКО ИЗСЛЕДВАНЕ НА КРЪВ - ПАРАЗИТОЛОГИЯ
1925	Паразитологични изследвания
91937-03	Микроскопско изследване на кръв за паразитология <i>Включва:</i> изолиране на причинител, доказване на вирус, антитела срещу и /или антиген на причинител
**90.55	МИКРОСКОПСКО ИЗСЛЕДВАНЕ НА КРЪВ – ТОКСИКОЛОГИЯ
1933	Химико-токсикологични изследвания
91937-04	Микроскопско изследване на кръв за токсикология
МИКРОСКОПСКО ИЗСЛЕДВАНЕ НА ПРОБА ОТ ДОЛНИЯ ХРАНОСМИЛАТЕЛЕН ТРАКТ И ИЗПРАЖНЕНИЯ	
**90.91	МИКРОСКОПСКО ИЗСЛЕДВАНЕ НА ПРОБА ОТ ДОЛНИЯ ХРАНОСМИЛАТЕЛЕН ТРАКТ И ИЗПРАЖНЕНИЯ - БАКТЕРИАЛНА НАМАЗКА
1926	Микробиологични изследвания
91919-03	Микробиологично/микроскопско изследване на проба от долния храносмилателен тракт и/или изпражнения за бактериална намазка
**90.92	МИКРОСКОПСКО ИЗСЛЕДВАНЕ НА ПРОБА ОТ ДОЛНИЯ ХРАНОСМИЛАТЕЛЕН ТРАКТ И ИЗПРАЖНЕНИЯ - КУЛТУРА
91919-04	Микробиологично/микроскопско изследване на проба от долния храносмилателен тракт и/или изпражнения за култура
**90.93	МИКРОСКОПСКО ИЗСЛЕДВАНЕ НА ПРОБА ОТ ДОЛНИЯ ХРАНОСМИЛАТЕЛЕН ТРАКТ И ИЗПРАЖНЕНИЯ - КУЛТУРА И ЧУВСТВИТЕЛНОСТ
91919-05	Микробиологично/микроскопско изследване на проба от долния храносмилателен тракт и/или изпражнения за култура и чувствителност
**90.94	МИКРОСКОПСКО ИЗСЛЕДВАНЕ НА ПРОБА ОТ ДОЛНИЯ ХРАНОСМИЛАТЕЛЕН ТРАКТ И ИЗПРАЖНЕНИЯ – ПАРАЗИТОЛОГИЯ
1925	Паразитологични изследвания
91919-09	Микроскопско изследване на проба от долния храносмилателен тракт и/или изпражнения за паразитология
**90.95	МИКРОСКОПСКО ИЗСЛЕДВАНЕ НА ПРОБА ОТ ДОЛНИЯ ХРАНОСМИЛАТЕЛЕН ТРАКТ И ИЗПРАЖНЕНИЯ - ТОКСИКОЛОГИЯ
1933	Химико-токсикологични изследвания
91919-07	Микроскопско изследване на проба от долния храносмилателен тракт и/или изпражнения за токсикология
**90.99	МИКРОСКОПСКО ИЗСЛЕДВАНЕ НА ПРОБА ОТ ДОЛНИЯ ХРАНОСМИЛАТЕЛЕН ТРАКТ И ИЗПРАЖНЕНИЯ - ДРУГО МИКРОСКОПСКО ИЗСЛЕДВАНЕ
1927	Морфологични изследвания
91919-11	Друго патоморфологично изследване на проба от долния храносмилателен тракт и/или изпражнения

МИКРОСКОПСКО ИЗСЛЕДВАНЕ НА УРИНА****91.31 МИКРОСКОПСКО ИЗСЛЕДВАНЕ НА УРИНА - БАКТЕРИАЛНА НАМАЗКА****1926 Микробиологични изследвания**

91932-00 Микробиологично/микроскопско изследване на проба от пикочен мехур и/или уретра и/или простата и/или семинални везикули и/или перивезикална тъкан и/или урина и сперма за бактериална намазка

****91.32 МИКРОСКОПСКО ИЗСЛЕДВАНЕ НА УРИНА - КУЛТУРА**

91932-01 Микробиологично/микроскопско изследване на проба от пикочен мехур и/или уретра и/или простата и/или семинални везикули и/или перивезикална тъкан и/или урина и сперма за култура

****91.33 МИКРОСКОПСКО ИЗСЛЕДВАНЕ НА УРИНА - КУЛТУРА И ЧУВСТВИТЕЛНОСТ**

91920-02 Микроскопско изследване на урина за култура и чувствителност

Включва: урокултура
антибиограма

****91.34 МИКРОСКОПСКО ИЗСЛЕДВАНЕ НА УРИНА – ПАРАЗИТОЛОГИЯ****1925 Паразитологични изследвания**

91932-03 Микроскопско изследване на проба от пикочен мехур и/или уретра и/или простата и/или семинални везикули и/или перивезикална тъкан и/или урина и/или сперма за паразитология

****91.35 МИКРОСКОПСКО ИЗСЛЕДВАНЕ НА УРИНА - ТОКСИКОЛОГИЯ****1933 Химико-токсикологични изследвания**

91932-04 Микроскопско изследване на проба от пикочен мехур и/или уретра и/или простата и/или семинални везикули и/или перивезикална тъкан и/или урина и/или сперма за токсикология

****91.39 МИКРОСКОПСКО ИЗСЛЕДВАНЕ НА УРИНА – ДРУГО МИКРОСКОПСКО ИЗСЛЕДВАНЕ.****1934 Други лабораторни изследвания**

91939-10 Друго микроскопско изследване на проба от пикочен мехур и/или уретра и/или простата и/или семинални везикули и/или перивезикална тъкан и/или урина и/или сперма

****91.62 СЕРОЛОГИЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ**

Включително:

Определяне на специфични IgG антитела срещу *Borrelia burgdorferi* в серума
и/или
Определяна на общи IgG в серума

1925 Паразитологични изследвания

91937-03 Микроскопско изследване на кръв за паразитология

Включва: изолиране на причинител, доказване на вирус, антитела срещу и /или антиген на причинител

****90.59 ИЗСЛЕДВАНЕ НА КРЪВ**

Включва задължително следните изследвания:

биохимични;
хематологични;
хемокоагулационни изследвания
АКР

1923 Хематологични изследвания

91910-04 Кръвна картина – поне осем или повече от посочените показатели: хемоглобин, еритроцити, левкоцити, хематокрит, тромбоцити, MCV, MCH, MCHC

91910-09 Изследване на протромбиново време

91910-08	Изследване на време на кръвене
91913-04	Изследване на време на съсирване
91910-10	Изследване на активирано парциално тромбoplastиново време (APTT)
91910-11	Изследване на фибриноген

1924 Биохимична изследвания

91910-12	Клинично-химични изследвания за глюкоза
91910-13	Клинично-химични изследвания за креатинин
91910-17	Клинично-химични изследвания за общ белтък
91910-19	Клинично-химични изследвания за С-реактивен протеин
91910-26	Клинично-химични изследвания за АСАТ
91910-27	Клинично-химични изследвания за АПАТ

1858 Диагностични тестове, измервания или изследвания, кръв и кръвотворни органи

13842-01	Измерване на артериални кръвни газове
----------	---------------------------------------

ОСНОВНИ ТЕРАПЕВТИЧНИ ПРОЦЕДУРИ

ДРУГА МЕХАНИЧНА ВЕНТИЛАЦИЯ

Включва: ендотрахеално респираторно асистиране
интермитираща мандаторна вентилация (IMV)
позитивно крайно експираторно налягане (PEEP)
вентилация с подпомагашо налягане (PSV)
такива през трахеостома
отвикване на интубиран (ендотрахеално) пациент
такава при трахеостомия

***96.70 ПРОДЪЛЖИТЕЛНА МЕХАНИЧНА ВЕНТИЛАЦИЯ С НЕУТОЧНЕНА ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ**
механична вентилация БДУ

***96.71 ПРОДЪЛЖИТЕЛНА МЕХАНИЧНА ВЕНТИЛАЦИЯ ПОД 96 ПОСЛЕДОВАТЕЛНИ ЧАСА**

***96.72 ПРОДЪЛЖИТЕЛНА МЕХАНИЧНА ВЕНТИЛАЦИЯ ЗА 96 ИЛИ ПОВЕЧЕ ПОСЛЕДОВАТЕЛНИ ЧАСА**

Вентилаторно подпомагане

Vi-ниво с позитивно въздушно налягане [BiPAP] [вентилация с освобождаващо налягане]
[контрол на налягане на вентилацията] с ендотрахеална тръба или трахеостомия
Продължително позитивно налягане при обдишване [CPAP] с ендотрахеална тръба – трахеостомия

Променлива задължителна вентилация [IMV]

Инвазивна вентилация

Механична вентилация

Налягане с позитивен експираторен край

Вентилация с подпомагашо налягане [PSV]

Синхронна променлива задължителна вентилация [SIMV]

Включва: ендотрахеална:

- интубация
 - асистирано дишане
- механична вентилация с:
- ендотрахеална тръба (ETT)
 - назална
 - орална
 - трахеостомия

отучване на интубиран (ендотрахеална тръба, трахеостомия) пациент с някакъв метод

Кодирай също когато е направена:

- трахеостомия:
- перкутанна (41880-00 [536])
- постоянна (41881-01 [536])
- временна (41881-00 [536])

Не включва: продължителна вентилация с негативно налягане [CNPV] (92041-00 [568])
дишане с променливо позитивно налягане [IPPV] (виж блок [570])
вентилация с променливо позитивно налягане [IPPV] (виж блок [570])
неинвазивно подпомагане на дишане (виж блок [570])

- 13882-00 Грижа и поддържане на продължително подпомагане на дишането ≤ 24 часа
- 13882-01 Грижа и поддържане на продължително подпомагане на дишането > 24 и < 96 часа
- 13882-02 Грижа и поддържане на продължително подпомагане на дишането ≥ 96 часа

ИНЖЕКЦИЯ ИЛИ ИНFUЗИЯ НА ЛЕЧЕБНО ИЛИ ПРОФИЛАКТИЧНО ВЕЩЕСТВО

Включва:

- подкожна инжекция или инфузия с местно или общо действие
- интрамускулна инжекция или инфузия с местно или общо действие
- интравенозна инжекция или инфузия с местно или общо действие

***99.15 ПАРЕНТЕРАЛНА ИНFUЗИЯ НА КОНЦЕНТРИРАНИ ХРАНИТЕЛНИ СУБСТАНЦИИ** противоедемни средства (манитол и/или глюкоза)

Приложение на фармакотерапия

Прилагане на фармакологични агенти със системен ефект

Не включва: прилагане на:

- кръв и кръвни продукти (виж блок [1893])
- фармакологичен агент за:
 - анестезия (виж блокове [1333], [1909] и [1910])
 - имунизация (виж блокове [1881] до [1884])
 - локален ефект (виж Индекс: Инжектиране, по локализация и инжектиране, по видове, по локализация)
 - поведение при ектопична бременност (виж блок [1256])
 - поведение при болка (виж блокове [31] до [37] и [60] до [66] и [1552])
 - перфузия (виж блок [1886])
 - ваксинация (виж блокове [1881] до [1883])

хирургическо прилагане на химиотерапевтични агенти (виж блок [741])

Забележка: Последващият списък с приложения е създаден за употреба с кодовете от блок [1920] Прилагане на фармакотерапия

96199-07 Интравенозно приложение на фармакологичен агент, хранително вещество

Прилагане на фармакологичен агент чрез:

- инфузионен порт
- Port-A-Cath
- резервоар (подкожен)
- устройство за съдов достъп
- венозен катетър

Кодирай също когато е направена:

- поставяне, изваждане или ревизия на устройство за съдов достъп (виж блок [766])
- зареждане на устройство за доставяне на медикаменти (96209 [1920])

Не включва: хирургична катетеризация с прилагане на химиотерапевтичен агент (виж блок [741])

ИНЖЕКЦИЯ ИЛИ ИНFUЗИЯ НА ЛЕЧЕБНО ИЛИ ПРОФИЛАКТИЧНО ВЕЩЕСТВО

Включва:

- подкожна инжекция или инфузия с местно или общо действие
- интрамускулна инжекция или инфузия с местно или общо действие
- интравенозна инжекция или инфузия с местно или общо действие

***99.21 ИНЖЕКЦИЯ НА АНТИБИОТИК**

96199-02 Интравенозно приложение на фармакологичен агент, противинфекциозен агент

Прилагане на фармакологичен агент чрез:

- инфузионен порт
- Port-A-Cath
- резервоар (подкожен)
- устройство за съдов достъп
- венозен катетър

Кодирай също когато е направена:

- поставяне, изваждане или ревизия на устройство за съдов достъп (виж блок [766])
- зареждане на устройство за доставяне на медикаменти (96209 [1920])

Не включва: хирургична катетеризация с прилагане на химиотерапевтичен агент (виж блок [741])

***99.23 ИНЖЕКЦИЯ НА СТЕРОИД** инжекция на кортизон

96199-03	Интравенозно приложение на фармакологичен агент, стероид Прилагане на фармакологичен агент чрез: • инфузионен порт • Port-A-Cath • резервоар (подкожен) • устройство за съдов достъп • венозен катетър <i>Кодирай също когато е направена:</i> • поставяне, изваждане или ревизия на устройство за съдов достъп (виж блок [766]) • зареждане на устройство за доставяне на медикаменти (96209 [1920]) <i>Не включва:</i> хирургична катетеризация с прилагане на химиотерапевтичен агент (виж блок [741])
96197-03	Мускулно приложение на фармакологичен агент, стероид *99.29 ИНЖЕКЦИЯ ИЛИ ИНФУЗИЯ НА ДРУГО ЛЕЧЕБНО ИЛИ ПРОФИЛАКТИЧНО ВЕЩЕСТВО
96199-09	Интравенозно приложение на фармакологичен агент, друг и неспецифичен фармакологичен агент Прилагане на фармакологичен агент чрез: • инфузионен порт • Port-A-Cath • резервоар (подкожен) • устройство за съдов достъп • венозен катетър <i>Кодирай също когато е направена:</i> • поставяне, изваждане или ревизия на устройство за съдов достъп (виж блок [766]) • зареждане на устройство за доставяне на медикаменти (96209 [1920]) <i>Не включва:</i> хирургична катетеризация с прилагане на химиотерапевтичен агент (виж блок [741])
96197-09	Мускулно приложение на фармакологичен агент, друг и неспецифичен фармакологичен агент
96200-09	Подкожно приложение на фармакологичен агент, друг и неспецифичен фармакологичен агент <i>Кодирай също когато е направена:</i> • зареждане на устройство за доставяне на медикаменти (96209 [1920])

Изискване: Клиничната пътека се счита за завършена, ако са приложени и отчетени три основни диагностични (едната от които е ****03.31**, 39000-00) и две основни терапевтични процедури, (от които задължително едната е ***99.15**, 96199-07), посочени в блок **Кодове на основни процедури**.

Когато се налага използване на кодовете от блок 1923, 1924 и 1858 се извършват и кодират всички кодове от блоковете, като всички кодове на изследвания от блоковете се считат за една диагностична процедура за завършване и отчитане на тази КП.

За диагнози с код B26.1 „Паротитен менингит“, B26.2 „Паротитен енцефалит“, код J10.8 „Грип с други прояви, идентифициран вирус /енцефалопатия, причинена от грип/“ и код J11.8 „Грип с други прояви, неидентифициран вирус /енцефалопатия, причинена от грип/“, при клинично-серологично потвърждение, извършването на процедура с код ****03.31**, 39000-00 (лумбална пункция) не е задължително. В тези случаи клиничната пътека се отчита с три основни диагностични и две основни терапевтични процедури (от които задължително едната е ***99.15**, 96199-07), посочени в блок **Кодове на основни процедури**.

Отчитането на случаите се извършва след вземане на биологичен материал за етиологично изследване.

Резултатите от микробиологичните/вирусологични/серологични изследвания, получени след дехоспитализацията задължително се прикрепват към ИЗ и стават неразделна негова част, като подлежат на контрол.

За всички клинични пътеки, в чийто алгоритъм са включени образни изследвания (рентгенографии, КТ/МРТ и др.), да се има предвид следното:

Всички медико-диагностични изследвания се обективизират само с оригинални документи, които задължително се прикрепват към ИЗ. Рентгеновите филми или друг носител при образни изследвания се прикрепват към ИЗ.

Резултатите от рентгенологичните изследвания се интерпретират от специалист по образна диагностика, съгласно медицински стандарт „Образна диагностика“.

Документът с резултатите от проведени образни изследвания съдържа задължително:

- трите имена и възрастта на пациента;
- датата на изследването;
- вида на изследването;
- получените резултати от изследването и неговото тълкуване;
- подпис на лекаря, извършил изследването.

Фишът се прикрепва към ИЗ.

В случаите, когато резултатите от проведени образни изследвания не могат да останат в болничното лечебно заведение, в ИЗ на пациента следва да се опише точно резултата от проведеното образно изследване, а самите снимки от него се предоставят на пациента срещу подпис в ИЗ.

I. УСЛОВИЯ ЗА СКЛЮЧВАНЕ НА ДОГОВОР И ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КЛИНИЧНАТА ПЪТЕКА

Клиничната пътека включва дейности и услуги от обхвата на медицинската специалност „Нервни болести“, осъществявана най-малко на второ ниво на компетентност, съгласно медицински стандарт „Нервни болести“, от обхвата на медицинската специалност „Инфекциозни болести“, осъществявана най-малко на второ ниво на компетентност, съгласно медицински стандарт „Инфекциозни болести“.

1. ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ ЗВЕНА, МЕДИЦИНСКА АПАРАТУРА И ОБОРУДВАНЕ, НАЛИЧНИ И ФУНКЦИОНИРАЩИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ЛЕЧЕБНОТО ЗАВЕДЕНИЕ, ИЗПЪЛНИТЕЛ НА БОЛНИЧНА ПОМОЩ

Лечебното заведение за болнична помощ може да осигури чрез договор, вменените като задължителни звена, медицинска апаратура и оборудване, и с друго лечебно заведение за извънболнична или болнична помощ, разположено на територията му и имащо договор с НЗОК.

Задължително звено/медицинска апаратура
1. Инфекциозна клиника/отделение или Клиника/отделение по неврология, с възможност за изолация
2. Профилирана клиника/отделение за интензивно лечение или легла за интензивно лечение на неврологични заболявания към общоневрологична клиника/отделение от II ниво с възможност за изолация при неясни болни до изясняване или легла за интензивно лечение на инфекциозни заболявания към клиника/отделение по инфекциозни болести, с възможност за изолация при неясни болни до изясняване или ОАИЛ/КАИЛ
3. Клинична лаборатория* II ниво (с възможност и за ликворологично изследване и КГА)

*- В случаите, когато ЛЗБП не разполага със собствена клинична лаборатория, то следва да осигури осъществяването на дейност по клинична лаборатория от съответното ниво, по договор със самостоятелна медико-диагностична лаборатория или с клинична лаборатория – структура на друго лечебно заведение. В тези случаи лабораторията, с която е сключен договорът, следва да бъде разположена в една и съща сграда с болницата или в рамките на болницата. С договора задължително се обезпечава 24-часово осъществяване на дейностите по клинична лаборатория за нуждите на структурата по нервни болести.

2. ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ ЗВЕНА, МЕДИЦИНСКА АПАРАТУРА И ОБОРУДВАНЕ, НЕОБХОДИМИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА АЛГОРИТЪМА НА ПЪТЕКАТА, НЕНАЛИЧНИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ЛЕЧЕБНОТО ЗАВЕДЕНИЕ, ИЗПЪЛНИТЕЛ НА БОЛНИЧНА ПОМОЩ

Лечебното заведение за болнична помощ може да осигури дейността на съответното задължително звено чрез договор с друго лечебно заведение на територията на населеното място, което отговаря на изискванията за апаратура, оборудване и специалисти за тази КП и има договор с НЗОК.

Задължително звено/медицинска апаратура
1. Образна диагностика – рентгенов апарат за скопия и графия
2. Образна диагностика – КТ или МРТ
3. Лаборатория (отделение) по клинична патология
4. Микробиологична лаборатория, на територията на областта

3. НЕОБХОДИМИ СПЕЦИАЛИСТИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КЛИНИЧНАТА ПЪТЕКА.

Необходими специалисти за лечение на пациенти на възраст над 18 години:

- лекар със специалност по инфекциозни болести - за структури II ниво на компетентност един лекар с придобита специалност, съгласно медицински стандарт „Инфекциозни болести”,

или

лекар със специалност по нервни болести - за структури II ниво на компетентност двама с придобита специалност по нервни болести, съгласно медицински стандарт „Нервни болести”;

- лекар със специалност по анестезиология и интензивно лечение

или

лекар с призната специалност по нервни болести и над 3-годишен стаж по интензивно лечение, когато към клиниката или отделението са обособени легла за интензивно лечение на неврологични заболявания;

или

лекар с призната специалност по инфекциозни болести и над 3-годишен стаж по интензивно лечение.

При наличие на усложнения или прогноза за неблагоприятен изход от заболяването следва да се осигури консултация с лекар-специалист по инфекциозни болести (за неврологични структури) или с лекар-специалист по нервни болести (за структури по инфекциозни болести).

4. ДОПЪЛНИТЕЛНИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА АЛГОРИТЪМА НА КЛИНИЧНАТА ПЪТЕКА:

4.1. Вирусологична лаборатория – допуска се осигуряване на дейността чрез договорни отношения с друго ЛЗ.

4.2. Паразитологична лаборатория – допуска се осигуряване на дейността чрез договорни отношения с друго ЛЗ.

II. ИНДИКАЦИИ ЗА ХОСПИТАЛИЗАЦИЯ И ЛЕЧЕНИЕ

1. ИНДИКАЦИИ ЗА ХОСПИТАЛИЗАЦИЯ

Диагностика и лечение на остри и хронични вирусни, бактериални, спирохетни, микотични и паразитни менингити, менингоенцефалити и миелити при пациенти с комбинация от три или повече от следните симптоми:

- тежък токсо-инфекциозен синдром;
- синдром на менингоградикулерно дразнене;
- ликворен синдром;
- количествени нарушения в съзнанието;
- огнищна неврологична симптоматика;
- гърчова симптоматика, предшествана от тоksiинфекциозен синдром;
- наличие на хеморагично-некротичен обрив по кожата;
- шоково състояние.

2. ДИАГНОСТИЧНО - ЛЕЧЕБЕН АЛГОРИТЪМ.

ДИАГНОСТИЧНО – ЛЕЧЕБНИЯТ АЛГОРИТЪМ В ПОСОЧЕНИТЕ ВАРИАЦИИ И ВЪЗМОЖНОСТИ Е ЗАДЪЛЖИТЕЛЕН ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ И ОПРЕДЕЛЯ ПАКЕТА ОТ БОЛНИЧНИ ЗДРАВНИ ДЕЙНОСТИ, КОИТО СЕ ЗАПЛАЩАТ ПО ТАЗИ КЛИНИЧНА ПЪТЕКА.

Незабавен прием и изготвяне на диагностично-лечебен план.

Вземане на биологичен материал за медико-диагностични изследвания се извършва до 6 часа след началото на хоспитализацията. Спинална пункция се извършва до 12 часа от началото на хоспитализацията. **При превеждане на пациенти от друго лечебно заведение с извършена лумбална пункция и приложен документ се зачита този резултат.**

Бактериални менингити (БМ) и бактериални менингоенцефалити (БМЕ) са винаги спешен диагностично-терапевтичен проблем, който не търпи отлагане по отношение на лекарска намеса.

Понастоящем диагнозите бактериален менингит и менингоенцефалит се поставят по стандартна методика и по възможно най-бързия начин в хода на заболяването.

Основни принципи на антибактериално лечение на БМ и БМЕ:

1. Антибактериалната терапия трябва да започне максимално рано, веднага след поставяне на диагнозата.

2. Антибактериалната терапия започва непосредствено след направена лумбална пункция и се базира на качествено изследване на ликвора - бактериоскопия, латекс-аглутинация и посевка за културелно изолиране на причинителя. Преди започване на лечението задължително се взема кръв за хемокултура.

Ако извършването на лумбалната пункция се забави поради провеждане на КАТ, антибактериалната терапия започва веднага след вземане на хемокултурата.

3. Най-правилно е антибактериалната терапия да се провежда съобразно данните от антибиограмата на изолирания причинител. За това е необходимо изчакване на резултатите от антибиограмата около 48 до 72 часа, през което време задължително се започва с т. нар. стартова терапия и след получаване на резултатите от микробиологичното изследване терапевтичното поведение се преоценява.

4. Стартовата (емпирична) терапия се започва след внимателна оценка от страна на лекуващия лекар и се съобразява с клинично-епидемиологичните данни, вероятния причинител на гноения менингит във връзка с възрастовия фактор и здравния статус на пациента.

5. Изключително важно значение при определяне на най-подходящия антибиотик за стартова терапия е познаването на кръвно-ликворната проникваемост на най-използваните антимикробни средства. В това отношение фармакологията разделя антибиотиците на четири основни групи:

Фармакокинетиката разделя антибиотичните средства на четири групи:

I група	С добра кръвно-ликворна проходимост с или без наличие на възпалени менинги: хлорамфеникол, рифампицини, цефалоспорици – трета ген., сулфонамиди.
II група	С добра кръвно-ликворна проходимост, но при наличие на възпалителен процес на менингите: амикацин, гентамицин, пеницилин, ампицилин, ванкомицин.
III група	Минимална ликворна проходимост при наличие на възпалителен процес на менингите: стрептомицин, еритромицин, кетоназол.
IV група	Липсваща кръвно-ликворна проходимост независимо от възпалителен процес на менингите: линкомицин, клиндамицин, антимикотични полиенови антибиотици (амфотерицин В)

6. При лечение на гнойните менингити антибиотичните средства се прилагат само парентерално, основно – венозно с цел постигане на бърза и достатъчно висока ликворна концентрация. Оптималното лечение изисква антибиотика да притежава бактерициден ефект.

7. Продължителността на антибиотичната терапия при бактериалните менингити се съобразява с доказаната причинител, контролното ликворно изследване и трябва да бъде достатъчно дълга – минимум 7 – 10 дни, а при някои от тях (ентеробактериални, гъбични – до 20 – 30 дни).

8. При лечението на бактериалните менингити е необходимо да се съобразяваме с постоянно нарастващата през последните години резистентност на най-често срещаните причинители.

Терапията се модулира след получаване на резултатите от микробиологичните изследвания – изолиран етиологичен агент от ликвор, хемокултура, гърлен секрет, носен секрет и антибиограма.

Принципно се смята, че кръвно-ликворната проходимост на даден антибиотик може значително да се повиши, ако той се приложи в значително по-високи дози от обичайните за него. Затова при лечението на бактериални менингити се прилагат максимални дози през цялото време на лечението без да се намаляват.

Преди установяване на причинителя на бактериалния менингит се започва лечение в зависимост от възрастта на болния, предиспониращия фактор и най-вероятните при тези условия бактерии. При деца след периода на новороденото, се започва с цефалоспорин трето поколение – цефотаксим или цефтриаксон. При възрастни лица, които са били здрави до този момент: цефалоспорин III-то поколение (цефтриаксон или цефотаксим) и пеницилин. Когато се касае за нозокомиален менингит (напр. след ЧМТ или неврохирургична операция) се препоръчва комбинацията: цефалоспорин III-то поколение + ванкомицин в комбинация с аминоглюкозид (гентамицин, амикацин). Когато се касае за пациенти със снижен имунитет (напр. онкологично болни) към горната тройна комбинация е желателно да се прибави и ампицилин, с оглед много вероятната при тях инфекция с листерия моноцитогенес. При менингоенцефалити с отогенен произход, след проникващи ЧМТ и др., когато се подозира развитие на мозъчен абсцес, е желателна комбинацията: цефалоспорин III-то поколение + аминоглюкозиди + метронидазол.

9. След 48 часа при бактериалния менингит се извършва контролна лумбална пункция за контрол на ефекта от лечението. При повторно изолиране на причинителя да мисли за резистентност или смесена флора!

10. При суспекция или доказване на *Haemophilus influenzae* или *Neisseria meningitidis* като причинители на гноjni менингити лекарят трябва да даде съвети за антимикробна химиопрофилактика на контактните.

Контактни на болен с менингококов менингит – рифампицин 10 мг/кг 2 дни.

При противопоказания или непоносимост – ципрофлосацин 500-700 мг еднократно.

Контактни на болен с хемофилусен менингит - рифампицин 20 мг/кг 4 дни.

2.1. Антибиотична терапия на менингококов гноен менингит (МГМ) – лечението се провежда само в инфекциозна болница.

1. Микробиологичните изследвания показват, че все още повечето от вариантите на *Найсерия менингитидис* са чувствителни на пеницилин G. Поради това антибиотик от първа група за менингококовата инфекция продължава да е бензилпеницилина. Той се прилага при всички форми на менингококова инфекция: менингококовия назофарингит, менингококови пневмонии, менингококов сепсис, менингококови менингити, менингококови артрити, ендокардити и др. Единични са случаите на пеницилинова резистентност главно за серотипове Y, и W – 235, изолирани в някои страни в Африка и Южна Америка. Съвременното антибиотично лечение на менингококовия менингит се провежда с бензилпеницилин – 500 000 – 800 000 Е/кг/т при деца от 20 до 40 мил. Е дневно при възрастни, приложен венозно от 4 до 6 – кратни апликации. Лечението продължава 7 – 10 дни, според клиничното протичане и резултатите от ликворното изследване. Повечето автори приемат пеницилиновата монотерапия в посочените дози и продължителност за оптимална, като стартова и следваща терапия при МГМ. Напоследък не се приема провеждането на втори противорецидивен курс с ко - тримоксазол или хлорамфеникол перорално.

2. В редки случаи на установяване на пеницилино-резистентен щам се прилагат цефалоспорици III генерация: цефтриаксон натрий 80 – 100 мг/кг/т за деца и 2-3 гр. дневно при възрастни на 12 часови интервали; цефотаксим – 200 мг/кг/т за 24 часа при деца и 6 до 8 гр. дневно за възрастни.

3. Може да се прилагат хлорамфеникол венозно в доза 100 мг/кг/т при деца и 3 – 4 гр. дневно при възрастни през 12 часови интервали, но у нас този препарат липсва в аптечната мрежа.

4. Антибиотичното лечение на МГМ е задължително съчетано с патогенетична терапия за овладяване на мозъчния едем и метаболитните нарушения.

2.2. Лечение на пневмококов гноен менингит (ПГМ)

Класическото лечение на пневмококовите инфекции на ЦНС е с пеницилин в гореспоменатите дози и ампицилин 400 мг/кг/т и 12 – 16 гр. дневно за възрастни. Приложението им днес е свързано с проблема за резистентност на *Стрептококус пневмоние* към пеницилин и др. бета-лактамни антибиотици. Предполага се, че около 25% от инвазивните пневмококови инфекции са резистентни на пеницилин и около 9% - резистентни на цефотаксим. Най-приемлива е стартовата терапия с пеницилин и ампицилин в горепосочените дози и преоценка на терапията след контрол на лумбална пункция след 48 часа от началото на лечението. Може да се приложи цефотаксим 200 мг/кг/т или цефтриаксон натрий 100 – 150 мг/кг/т. Алтернатива е приложението на ванкомицин 50 – 60 мг./кг/т за 24 часа на четири приема.

Терапевтичен проблем представлява менингитът, причинен от стрептококи група В в периода на новороденото, поради високата им резистентност. При тях се препоръчва комбинацията пеницилин и ампицилин в дози 400 мг/кг/т/24ч за по - продължителен срок около 14 дни или цефалоспорици трета генерация или ванкомицин в посочените дози.

2.3. Лечение на стафилококов гноен менингит (СГМ)

Антибиотичната терапия включва широкоспектърен антибиотик с добра проникваемост на кръвно-ликворната бариера като ванкомицин в доза 60 мг/кг/т. Необходимо е лечението да продължи 14 до 20 дни. Приложение има и тейкопланин 10мг/кг/т. Стафилококовите гноенни менингити и менингоенцефалити често оформят мозъчни абсцеси и са една от формите на генерализираната стафилококова инфекция.

2.4. Лечение на хемофилусен гноен менингит (ХГМ)

Поради полирезистентност на причинителя това е една от най-трудните за лечение невроинфекции. Антибиотик от първи ред са цефалоспорины III ген.: цефтриаксон натрий 100 – 150 мг./кг.т. за деца и 4 гр. дневно за възрастни; цефутоксим 200 мг./кг.т. за деца и 6 до 8 гр. дневно за възрастни; цефотаксим 200 мг./кг.т. за деца и 8 – 12 гр. дневно за възрастни.

При менингити, причинени от по-редки патогени – листерия моноцитогенес, най-ефективна е комбинацията ампицилин и пеницилин или меропенем - като монотерапия.

Лечението на гноените менингити и менингоенцефалити е труден за моделиране терапевтичен процес и винаги изисква спешност и съобразяване с тежестта на заболяването и клинично-епидемичните обстоятелства.

Неспецифично лечение на бактериалните менингити и менингоенцефалити

Лечение на мозъчния оток и развитата се интракраниална хипертензия:

Започва веднага след като се постави аботата и се вземе хемокултурата

Кортикостероиди - дексаметазон (средство на избор!) - 0,15 мг/кг 4кратно за 24 часа в продължение на 2-4 дни, (при деца с туберкулозен менингит - 0,1 мг/кг на 2 приема за 24 ч.). Дексаметазонът трябва да се постави 30 минути преди или най-късно заедно с първата доза антибиотик! Така се постига оптимално потискане на имунния отговор в субарахноидното пространство.

Диуретици

Манитол - 1 гр./кг/24 ч., приложен в бързи болусни инфузии (15-20 мин.) на 4 – 6 часови интервали в постепенно намаляващи дози до 5 дни. При липса на ефект от манитола (диуреза <1 мл/кг/час) или при тежък мозъчен оток се добавя **Furosemide** 1-2 ампули венозно.

При необходимост от продължаване на осмотерапията се преминава на орален 60% разтвор на **глицерол**.

Най-доброто лечение на мозъчния оток е провеждането на **ИБВ с умерена хипервентиляция и лека хипероксия**.

Антиконвулсивно лечение при епилептични припадъци: диазепам, валпроева киселина, фенобарбитал, оксакарбазепин и др.

За профилактика на развитие на флеботромбоза и белодробна емболия – **нискомолекулни хепарини**.

Инфузии на **водносолеви, левулозни, глюкозни и аминокиселинни разтвори**, съобразно ВЕБ и възможностите или не за пълноценно ентéralно, през сонда или пер ос, хранене.

За имуномодулация при необходимост, е уместно провеждане на две инфузии през ден с човешки имуноглобулин за венозно приложение - 5 гр.

2.5. Лечение на острите вирусни менингити, менингоенцефалити и миелити

Херпес симплекс менингоенцефалит и миелит:

Като средство на избор, с което се снижава неколкостранно леталитета на това заболяване (от 80% на 20-30%), се използва **ацикловир**. Той се включва незабавно при съмнение за това заболяване в доза 10 мг/кг /8 часа (дневна доза 30 мг/кг) в продължение на 14 дни като интравенозна инфузия в 100 мл физиологичен р-р.

Херпес зостер менингоенцефалит и миелит:

Лечението се провежда както при Херпес симплекс менингоенцефалит и миелит - в по-високи дози.

Ebstein Bar менингоенцефалит и миелит:

При тежко протичащи клинични форми на заболяването може да се приложи същата схема на лечение с ацикловир.

При всички останали гореспоменати остри вирусни менингити и менингоенцефалити за съжаление на този етап не съществува етиологично лечение.

2.6. Подостри и хронични вирусни енцефалити:

При подострия склерозиращ паненцефалит би могло да се приложи лечение с инозин 50-100 мг/кг/24 ч.

Неспецифичното лечение на остри, подостри и хронични менингоенцефалити и миелити е както при острите бактериални менингити.

2.7. Лечение на остри и хронични спирохетни менингити, менингоенцефалити и енцефаломиелити.

Остър лимфоцитарен менингоенцефалит и миелит в стадий II на невроборелиоза:

Лечението се провежда с **цефтриаксон 2 гр.** за 24 ч. еднократно интравенозно в продължение на 14 дни или с **цефотаксим 3 x 2 гр.** интравенозно – също за 14 дни, или **пеницилин 4 x 5 000 000 МЕ** за 14 дни.

Хроничен енцефалит или енцефаломиелит в стадий III на невроборелиоза:

Провежда се същата схема на лечение както при острия.

Асимптомен менингит при неврулуес:

Средство на избор е пеницилин, приложен в доза 4 x 6 000 000 интравенозно в продължение на 14 дни.

2.8. Лечение на подостри и хронични микотични менингити и менингоенцефалити

Криптококус неоформанс менингоенцефалит:

За лечение се използва комбинацията: **амфотерицин В + флуцитозин.** **Амфотерицин В** се назначава след тест-доза за поносимост от 0,2 мг/кг/24 ч. в 500 мл 5% глюкоза в инфузия за 4-6 часа, като в следващите дни дозата се увеличава с 0,2 мг/кг до 1 мг/кг/24 ч. до обща курсова доза 1500-2000 мг. Флуцитозин се приема пер ос в дневна доза от 150 мг/кг в 3 или 4 дневни приема в продължение на 14-20 дни.

Кандидозен менингоенцефалит:

Прилага се комбинация **амфотерицин В + флуцитозин** както при криптококов менингит, когато се касае за имунокомпетентни болни. При имунокомпрометирани болни се прилага **флуконазол** в начална доза 400 мг дневно в продължение на 8 дни.

При **аспергилоза** се използва комбинацията **амфотерицин В + флуцитозин**, както при криптококовия менингоенцефалит.

2.9. Лечение на подостри и хронични паразитни менингоенцефалити

Цистицеркозен менингоенцефалит:

За лечението се използва **празиквантел** в дневна доза 50 мг/кг/24 ч. в продължение на 15-30 дни.

Токсоплазмен менингоенцефалит:

Лечението се провежда с **Spyramycin** 3 g дневно и комбинацията **пириметамин и сулфадиазин** съответно 25 мг и 2-4 мг дневна доза. Средната продължителност на курса на лечение е 3-4 седмици.

СКАЛА ЗА ОЦЕНКА НА КОМИ ПО GLASGOW - LIEGE

СИМПТОМИ	ОЦЕНКА	ДЕН И ЧАС НА ИЗСЛЕДВАНЕТО									
ОТВАРЯНЕ НА ОЧИ											
Спонтанно	4										
На повикване	3										
На болка	2										
Няма отговор	1										
СЛОВЕСЕН ОТГОВОР											
Ориентиран	5										
Объркан	4										
Неадекватен	3										
Неразбираем	2										
Няма отговор	1										
МОТОРЕН ОТГОВОР											
Подчинява се	6										
Локализира	5										
Отдръпва (оттегля) Абнормна флексия	4										
Абнормна екстензия	3										
Няма отговор	2										
МОЗЪЧНО-СТВОЛОВИ РЕФЛЕКСИ	1										
Фронт - орбикуларен	5										
Вертикален окулоцефален или окуловестибуларен	4										
Зенична реакция на светлина	3										
Хоризонтален окулоцефален или окуловестибуларен	2										
Окулокардиален	1										
Няма отговор	0										
ОБЩ СБОР:											

Интерпретация на общия сбор:

- критичен прогностичен праг -7-8 точки.

Оценката на тежестта на състоянието по скалата на GLASGOW – LIEGE задължително се отразява в “История на заболяването” на пациента.

Здравни грижи, съгласно Наредба № 1 от 8.02.2011 г. за професионалните дейности, които медицинските сестри, акушерките, асоциираните медицински специалисти и здравните асистенти могат да извършват по назначение или самостоятелно.

ПРИ ЛЕЧЕНИЕ ПО КЛИНИЧНАТА ПЪТЕКА, ЛЕЧЕБНОТО ЗАВЕДЕНИЕ Е ДЛЪЖНО ДА ОСИГУРЯВА СПАЗВАНЕТО ПРАВАТА НА ПАЦИЕНТА, УСТАНОВЕНИ В ЗАКОНА ЗА ЗДРАВЕТО.

ПРАВАТА НА ПАЦИЕНТА СЕ УПРАЖНЯВАТ ПРИ СПАЗВАНЕ НА ПРАВИЛНИКА ЗА УСТРОЙСТВОТО, ДЕЙНОСТТА И ВЪТРЕШНИЯ РЕД НА ЛЕЧЕБНОТО ЗАВЕДЕНИЕ.

3. ПОСТАВЯНЕ НА ОКОНЧАТЕЛНА ДИАГНОЗА.

Базира се на клинични, клинико-лабораторни (вкл. ликворологични), вирусологични, микробиологични показатели и от невроизобразяващите изследвания.

За поставяне диагнозата Лаймска невроборелиоза освен определяне на специфичните антитела срещу *Borrelia burgdorferi* в серума, е необходимо и доказване на интратекална синтеза на специфични антитела (коефициент >1):

Лабораторен критерий за диагнозата лаймска невроборелиоза:

Специфични IgG в ликвора : Специфични IgG в серума >1 – говори за интратекална синтеза

Общи IgG в ликвора	Общи IgG в серума
--------------------	-------------------

При суспекция или доказване на *Haemophilus influenzae* или *Neisseria meningitidis* като причинители на гнойни менингити, лекарят трябва да даде съвети за антимикробна химиопрофилактика на контактните, като това трябва да стане възможно най-бързо след диагностицирането.

4. ДЕХОСПИТАЛИЗАЦИЯ И ОПРЕДЕЛЯНЕ НА СЛЕДБОЛНИЧЕН РЕЖИМ.

Медицински критерии за дехоспитализация:

Диагностични, лечебни и рехабилитационни дейности и услуги при дехоспитализацията:

Контрол на здравното състояние на пациента и медицинско заключение за липса на медицински риск от приключване на болничното лечение въз основа на обективни данни за стабилизиране на състоянието (клинични и/или медико-диагностични) и едно или повече от следните условия:

- трайна липса на фебрилитет поне 3 дни;
- липса на менингоградикулерен синдром;
- преминаване на изявената симптоматика и степенно обратно развитие;
- нормализиране на ликвора.

Довършване на лечебния процес и проследяване

В цената на клиничната пътека влизат до два контролни прегледа при явяване на пациента в рамките на един месец след изписване и задължително записани в епикриза.

Контролните прегледи след изписване на пациента се отразяват в специален дневник/журнал за прегледи, който се съхранява в диагностично-консултативния блок на лечебното заведение – изпълнител на болнична помощ.

При диагноза, включена в Наредба № 8 от 2016 г. за профилактичните прегледи и диспансеризацията (Наредба № 8 от 2016 г.), пациентът се насочва за диспансерно наблюдение, съгласно изискванията на същата. Диспансеризацията на злокачествените заболявания се провежда само в ЛЗБП и в КОЦ, като обемът и честотата на дейностите по диспансерно наблюдение са съгласно заложения алгоритъм в Наредба № 8 от 2016 г.

5. МЕДИЦИНСКА ЕКСПЕРТИЗА НА РАБОТОСПОСОБНОСТТА – извършва се съгласно Наредба за медицинската експертиза на работоспособността.

III. ДОКУМЕНТИРАНЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО КЛИНИЧНАТА ПЪТЕКА

1. ХОСПИТАЛИЗАЦИЯТА НА ПАЦИЕНТА се документира в *“История на заболяването”* (ИЗ) и в част II на *“Направление за хоспитализация/лечение по амбулаторни процедури”* - бл.МЗ-НЗОК №7.

2. ДОКУМЕНТИРАНЕ НА ДИАГНОСТИЧНО - ЛЕЧЕБНИЯ АЛГОРИТЪМ – в *“История на заболяването”*.

3. ИЗПИСВАНЕТО/ПРЕВЕЖДАНЕТО КЪМ ДРУГО ЛЕЧЕБНО ЗАВЕДЕНИЕ СЕ ДОКУМЕНТИРА В:

- *“История на заболяването”*;
- част III на *“Направление за хоспитализация/лечение по амбулаторни процедури”* - бл.МЗ-НЗОК №7;
- епикриза – получава се срещу подпис на пациента (родителя/настойника), отразен в ИЗ.

4. ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА ИНФОРМИРАНО СЪГЛАСИЕ – подписва се от пациента (родителя/настойника) и е неразделна част от *“История на заболяването”*.

ДЕКЛАРАЦИЯТА ЗА ИНФОРМИРАНО СЪГЛАСИЕ СЕ ПРИКРЕПВА КЪМ ЛИСТ “ИСТОРИЯ НА ЗАБОЛЯВАНЕТО”.

ИНФОРМАЦИЯ ЗА ПАЦИЕНТА (НАСТОЙНИКА/ПОПЕЧИТЕЛЯ)

От Вашия личен лекар и проведените консултации със специалист вече ви е известно, че имате сериозно заболяване на централна нервна система (ЦНС).

Това е остро възпалително заболяване, причинено от вируси или бактерии, засягащи централната нервна система, обикновено с тежко протичане и изискващо задължително лечение в болнично заведение. Възпалението засяга обвивката на мозъка (менингит), мозъчната тъкан (енцефалит) или двете едновременно (менингоенцефалит). За да се постави диагнозата, е необходимо да се направят поредица от изследвания, включително анализ на течността, в която се намира мозъка (ликворът). Тази манипулация, наречена лумбална пункция, е практически безопасна, когато се извършва от опитни специалисти.

При забавяне на лечението са възможни усложнения и прогресиране на заболяването до фатален изход. Поради това влизането Ви в специализирано инфекциозно отделение е абсолютно наложително. В отделението ще се провежда адекватно антибиотично и друг вид лечение за Вашето заболяване.

За пълнота Ви молим да прочетете описаните процедури, които предстоят да бъдат извършени във Ваш интерес:

- престоят Ви в отделението ще продължи не по-малко от 15 дни, като при наличие на усложнения ще се наложи да бъде удължен;

- ще Ви се направят необходимите кръвни, микробиологични или вирусологични изследвания, рентгеново изследване на бял дроб, ЕКГ, ако е необходимо - и скенер на главен мозък; за част от изследванията ще бъдете допълнително информирани и ще бъде искано Вашето съгласие за извършването им;

- лечението ще се извърши предимно по венозен път с необходимите лекарствени средства;

- екип от специалисти ще следят Вашето здравословно състояние през целия престой от деня на приемането до изписването Ви; във всеки момент от болничния престой имате право да се откажете от предложеното лечение, но това може да се окаже фатално за Вашето здраве;

- Вашите близки ще могат да посещават клиниката в указаните за това дни и часове, които са съобразени с моментната епидемиологична ситуация и с факта, че се намирате в инфекциозно отделение; по време на посещението на Вашите близки, лекуващият екип ще им даде подробна информация за Вашето състояние;

- при всички случаи от Вас ще се иска активно съдействие при взимане на всяко едно решение по отношение лечебните и диагностични процедури;

- ако по време на лечението пожелаете да го прекратите, е необходимо да изразите това свое желание писмено, като с това си действие освобождавате лекуващия Ви екип от отговорността за по-нататъшното Ви здравословно състояние.

**КП № 57 ДИАГНОСТИКА И ЛЕЧЕНИЕ НА ОСТРИ И ХРОНИЧНИ
ВИРУСНИ, БАКТЕРИАЛНИ, СПИРОХЕТНИ, МИКОТИЧНИ И
ПАРАЗИТНИ МЕНИНГИТИ, МЕНИНГОЕНЦЕФАЛИТИ И
МИЕЛИТИ**

**КП № 57.2 ДИАГНОСТИКА И ЛЕЧЕНИЕ НА ОСТРИ И
ХРОНИЧНИ ВИРУСНИ, БАКТЕРИАЛНИ, СПИРОХЕТНИ,
МИКОТИЧНИ И ПАРАЗИТНИ МЕНИНГИТИ,
МЕНИНГОЕНЦЕФАЛИТИ И МИЕЛИТИ ПРИ ЛИЦА ПОД 18
ГОДИНИ**

Минимален болничен престой – 5 дни

КОДОВЕ НА БОЛЕСТИ ПО МКБ-10

Менингококова инфекция

A39.0† Менингококов менингит (G01*)

A39.1† Синдром на Weterhouse-Friderichsen (E35.1*)

Менингококов хеморагичен адреналит

Менингококов адренален синдром

Ранен сифилис

A51.4 Други форми на вторичен сифилис

Вторичен(-на)(-но) сифилитичен(-на)(-но):

- възпаление на женските тазови органи† (N74.2*)
- иридоциклит† (H22.0*)
- лимфаденопатия
- менингит† (G01*)
- миозит† (M63.0*)
- офталмопатия, НКД† (H58.8*)
- периостит† (M90.1*)

Късен сифилис

A52.1 Невросифилис със симптоми

Артропатия на Charcot (M14.6*)

Късен(-на) сифилитичен(-на):

- неврит на слуховия нерв† (H94.0*)
 - енцефалит† (G05.0*)
 - менингит† (G01*)
 - атрофия на зрителния нерв† (H48.0*)
 - полиневропатия† (G63.0*)
 - ретробулбарен неврит† (H48.1*)
- Сифилитичен паркинсонизъм† (G22*)

A52.2 Асимптоматичен невростифилис

A52.3 Невросифилис

Гума (сифилитична)

Сифилис (късен)

Сифилома

} на централната нервна система БДУ

A69.2 Лаймска болест

Хроничен мигриращ еритем, предизвикан от *Borrelia burgdorferi*

Остър полиомиелит

- A80.0** Остър паралитичен полиомиелит, свързан с ваксина
A80.1 Остър паралитичен полиомиелит, предизвикан от внесен див вирус

Атипични вирусни инфекции на централната нервна система

Включва: prion болести на централната нервна система

- A81.1** Подостър склерозиращ паненцефалит
Енцефалит с включвания на Dawson-ови телца
Склерозиращ левкоенцефалит на Van Bogaert
- A81.2** Прогресираща многоогнищна левкоенцефалопатия
Многоогнищна левкоенцефалопатия БДУ
- A81.8** Други атипични вирусни инфекции на централната нервна система
Куру
- A81.9** Атипична вирусна инфекция на централната нервна система, неуточнена
Prion болест на централната нервна система НКД

Вирусен енцефалит, предаван от кърлежи

Включва: кърлежов вирусен менингоенцефалит

- A84.0** Далекоизточен кърлежов енцефалит [руски пролетно-летен енцефалит]
- A84.1** Централноевропейски кърлежов енцефалит
- A84.8** Други кърлежови вирусни енцефалити
Болест на Louping
Болест, предизвикана от Powassan-вирус
- A84.9** Кърлежов вирусен енцефалит, неуточнен

Други вирусни енцефалити, неклассифицирани другаде

Включва: уточнен вирусен:

- енцефаломиелит, НКД
- менингоенцефалит, НКД

Не включва: доброкачествен миелгичен енцефаломиелит (G93.3)
енцефалит, предизвикан от:

- херпес-вирус [herpes simplex] (B00.4)
 - морбили-вирус (B05.0)
 - вирус на епидемичния паротит (B26.2)
 - полиомиелитен вирус (A80.—)
 - зостер-вирус (B02.0)
- лимфоцитарен хориоменингит (A87.2)

- A85.2** Вирусен енцефалит, предаван от членестоноги, неуточнен
- A85.8** Други уточнени вирусни енцефалити
Летаргичен енцефалит
Болест на Economo-Cruchet

- A86** Вирусен енцефалит, неуточнен
Вирусен:
 - енцефаломиелит БДУ
 - менингоенцефалит БДУ

Вирусен менингит

Не включва: менингит, предизвикан от:

- херпес-вирус [herpes simplex] (B00.3)
- морбили-вирус (B05.1)
- вирус на епидемичния паротит (B26.1)
- полиомиелитен вирус (A80.—)
- зостер-вирус (B02.1)

- A87.0†** Ентеровирусен менингит (G02.0*)
Коксакивирусен менингит
Еховирусен менингит

A87.1† Аденовирусен менингит (G02.0*)

A87.2 Лимфоцитарен хориоменингит
Лимфоцитарен менингоенцефалит

A87.8 Друг вирусен менингит

Херпес-вирусни [herpes simplex] инфекции

Не включва: аногенитална херпес-вирусна инфекция (A60.—)
вродена херпес-вирусна инфекция (P35.2)
гама-херпес-вирусна мононуклеоза (B27.0)
херпангина (B08.5)

B00.3† Херпес-вирусен менингит (G02.0*)

B00.4† Херпес-вирусен енцефалит (G05.1*)

Херпес-вирусен менингоенцефалит
Маймунска болест В

Херпес зостер [herpes zoster]

Включва: херпес зостер
zona

B02.1† Херпес зостер с менингит (G02.0*)

B02.2† Херпес зостер с други усложнения на нервната система

Постхерпесен(-на):

- ганглионит на лицевия нерв (G53.0*)
- полиневропатия (G63.0*)
- невралгия на троичния нерв (G53.0*)

Брусница

Включва: morbilli

Не включва: подостър склерозиращ паненцефалит (A81.1)

B05.0† Брусница, усложнена с енцефалит (G05.1*)

Постморбилиозен енцефалит

B05.1† Брусница, усложнена с менингит (G02.0*)

Постморбилиозен менингит

Епидемичен паротит

Включва: паротит:

- епидемичен
- инфекциозен

B26.1† Паротитен менингит (G02.0*)

B26.2† Паротитен енцефалит (G05.1*)

Кандидоза

Включва: кандидоза
монилиаза

Не включва: неонатална кандидоза (P37.5)

B37.5† Кандидозен менингит (G02.1*)

Кокцидиоидомикоза

B38.4† Кокцидиоидомикозен менингит (G 02.1*)

Криптококоза

B45.1 Церебрална криптококоза

Криптококов менингит (G02.1*)

Менингоцеребрална криптококоза

Токсоплазмоза

Включва: инфекция, предизвикана от *Toxoplasma gondii*

Не включва: вродена токсоплазмоза (P37.1)

B58.2† Токсоплазмозен менингоенцефалит (G05.2*)

Цистицеркоза

Включва: цистицеркоза, предизвикана от личинковата форма на свинската тения *Taenia solium*

B69.0 Цистицеркоза на централната нервна система

Бактериален менингит, неклассифициран другаде

Включва: арахноидит
лептоменингит
менингит
пахименингит } бактериален

Не включва: бактериален:

- менингоенцефалит (G04.2)
- менингомиелит (G04.2)

G00.0 Хемофилен менингит

Менингит, предизвикан от *Haemophilus influenzae*

G00.1 Пневмококов менингит

G00.2 Стрептококов менингит

G00.3 Стафилококов менингит

G00.8 Менингит, предизвикан от други бактерии

Менингит от:

- бацила на Friedlander
- *Escherichia coli*
- *Klebsiella*

G00.9 Бактериален менингит, неуточнен

Менингит:

- гноен БДУ
- пиогенен БДУ
- супуративен БДУ

G01* Менингит при бактериални болести, класифицирани другаде

Менингит (при):

- антракс (A22.8†)
- гонококов (A54.8†)
- лептоспироза (A27.—†)
- листериоза (A32.1†)
- Лаймска болест (A69.2†)
- менингококов (A39.0†)
- невросифилис (A52.1†)
- салмонелоза (A02.2†)
- сифилис:
 - вроден (A50.4†)
 - вторичен (A51.4†)
- туберкулоза (A17.0†)
- тифоидна треска (A01.0†)

Не включва: менингоенцефалит и менингомиелит при бактериални болести, класифицирани другаде (G05.0*)

Менингит при други инфекциозни и паразитни болести, класифицирани другаде

Не включва: менингоенцефалит и менингомиелит при инфекциозни и паразитни болести, класифицирани другаде (G05.1—G05.2*)

G02.0* Менингит при вирусни болести, класифицирани другаде

Менингит (предизвикан от):

- аденовирусен (A87.1†)
- ентеровирусен (A87.0†)

- herpes simplex (B00.3†)
- инфекциозна моноклеоза (B27.—†)
- морбили (B05.1†)
- епидемичен паротит (B26.1†)
- рубеола (B06.0†)
- варицела (B01.0†)
- herpes zoster (B02.1†)

G02.1* Менингит при микози

Менингит (при):

- кандидозен (B37.5†)
- кокцидиомикоза (B38.4†)
- криптококов (B45.1†)

G02.8* Менингит при други уточнени инфекциозни и паразитни болести, класифицирани другаде

Менингит при:

- африканска трипанозома (B56.—†)
- болест на Chagas (B57.4†)

Менингит, дължащ се на други и неуточнени причини

Включва: арахноидит
 лептоменингит
 менингит
 пахименингит

} вследствие на други
 и неуточнени причини

Не включва: менингоенцефалит (G04.—)
 менингомиелит (G04.—)

G03.0 Непиогенен менингит

Небактериален менингит

G03.8 Менингит, предизвикан от други уточнени причинители

Енцефалит, миелит и енцефаломиелит

Включва: остър възходящ миелит
 менингоенцефалит
 менингомиелит

Не включва: доброкачествен миалгичен енцефалит (G93.3)

енцефалопатия:

- БДУ (G93.4)
- алкохолна (G31.2)
- токсична (G92)

множествена склероза (G35)

миелит:

- остър трансверзален (G37.3)
- подостър некротизиращ (G37.4)

G04.2 Бактериален менингоенцефалит и менингомиелит, неклассифицирани другаде

G04.8 Други енцефалити, миелити и енцефаломиелити

Постинфекциозен енцефалит и енцефаломиелит БДУ

Енцефалит, миелит и енцефаломиелит при болести, класифицирани другаде

Включва: менингоенцефалит и менингомиелит при болести, класифицирани
 другаде

G05.0* Енцефалит, миелит и енцефаломиелит при бактериални болести, класифицирани другаде

Енцефалит, миелит или енцефаломиелит (при):

- листериоза (A32.1†)
- менингококов (A39.8†)
- сифилис:
 - вроден (A50.4†)
 - късен (A52.1†)
- туберкулозен (A17.8†)

G05.1* Енцефалит, миелит и енцефаломиелит при вирусни болести, класифицирани другаде

Енцефалит, миелит или енцефаломиелит (при):

- аденовирусни (A85.1†)
- цитомегаловирусни (B25.8†)
- ентеровирусни (A85.0†)
- herpes simplex (B00.4†)
- грип (J10.8†, J11.8†)
- морбили (B05.0†)
- епидемичен паротит (B26.2†)
- след варицела (B01.1†)
- рубеола (B06.0†)
- herpes zoster (B02.0†)

G05.2* Енцефалит, миелит и енцефаломиелит при други инфекциозни и паразитни болести, класифицирани другаде

Енцефалит, миелит или енцефаломиелит при:

- африканска трипанозомоза (B56.—†)
- болест на Chagas (хронична форма) (B57.4†)
- менингит, предизвикан от свободно живеещи амеби (naegleria) (B60.2†)
- токсоплазмоза (B58.2†)
- Еозинофилен менингоенцефалит (B83.2†)

Увреждания на черепномозъчни нерви при болести, класифицирани другаде

G53.0* Невралгия след herpes zoster (B02.2†)

Постхерпетично(-а):

- възпаление на ganglion geniculi
- невралгия на троичния нерв

Полиневропатии при болести, класифицирани другаде

G63.0* Полиневропатия при инфекциозни и паразитни болести, класифицирани другаде

Полиневропатия при:

- дифтерия (A36.8†)
- инфекциозна мононуклеоза (B27.—†)
- проказа (A30.—†)
- Лаймска болест (A69.2†)
- епидемичен паротит (B26.8†)
- herpes zoster (B02.2†)
- късен сифилис (A52.1†)
- вроден сифилис (A50.4†)
- туберкулоза (A17.8†)

G93.4 Енцефалопатия, остра вирусна

Не включва: енцефалопатия:

- алкохолна (G31.2)
- токсична (G92)

Грип, предизвикан от идентифициран вирус на грипа

Не включва: предизвикани от *Haemophilus influenzae* [*H. influenzae*]:

- инфекция БДУ (A49.2)
- менингит (G00.0)
- пневмония (J14)

J10.8 Грип с други прояви, идентифициран грипен вирус

Енцефалопатия, причинена от грип

Грипен:

- гастроентерит
- миокардит (остър)

} идентифициран грипен вирус

Грип, неидентифициран вирус	
Включва:	грип } без споменаване за идентифициране на вируса
Не включва:	вирусен грип } предизвикани от <i>Haemophilus influenzae</i> [<i>H.influenzae</i>]: • инфекция БДУ (A49.2) • менингит (G00.0) • пневмония (J14)
J11.8	Грип с други прояви, неидентифициран вирус
	Енцефалопатия, причинена от грип } неуточнени или вирусът не е идентифициран
	Грипен:
	• гастроентерит
	• миокардит (остър)

КОДОВЕ НА ОСНОВНИ ПРОЦЕДУРИ

ОСНОВНИ ДИАГНОСТИЧНИ ПРОЦЕДУРИ

ДИАГНОСТИЧНИ ПРОЦЕДУРИ НА ГРЪБНАЧНИЯ МОЗЪК И ГРЪБНАЧНОМОЗЪЧНИЯ КАНАЛ

**03.31 СПИНАЛНА ПУНКЦИЯ

Изключва:

лумбална пункция за вкарване на контраст (миелография) - 87.21

Лумбална пункция

39000-00 Лумбална пункция
Спинална пункция

МЕКОТЪКАННО РЕНТГЕНОВО ИЗСЛЕДВАНЕ НА ЛИЦЕ, ГЛАВА И ШИЯ

ангиография - 88.40-88.68

**87.03 КАТ НА ГЛАВА

КАТ - скениране на глава

Компютърна томография на мозък

Компютърна томография на глава БДУ

Не включва: компютърна томография:

- при спирална ангиография (57350 [1966])
- при сканиране на:
 - гръден кош (57001, 57007 [1957])
 - и корем (57001-01, 57007-01 [1957])
- лицева кост и околоносен синус (56030-00, 56036-00 [1956])
- средно ухо и темпорална кост (56016-02, 56016-03, 56016-06, 56016-07 [1955])
- орбита (56013-02, 56013-03 [1954])
- питуитарна ямка (56010-02, 56010-03 [1953])

56001-00 Компютърна томография на мозък

56007-00 Компютърна томография на мозък с интравенозна контрастна материя
Компютърна томография на мозък без, след това с венозен контраст

ЦИРКУЛАТОРНО МОНИТОРИРАНЕ

Изключва:

електрокардиографско мониториране при операция - не кодирай!

** 89.61 МОНИТОРИРАНЕ НА СИСТЕМНО АРТЕРИАЛНО НАЛЯГАНЕ

Мониторинг на съдово налягане

11600-03 Мониториране на системно артериално налягане

МИКРОСКОПСКО ИЗСЛЕДВАНЕ НА ПРОБА ОТ НЕРВНАТА СИСТЕМА И ЛИКВОР

**90.01 МИКРОСКОПСКО ИЗСЛЕДВАНЕ НА ПРОБА ОТ НЕРВНАТА СИСТЕМА И ЛИКВОР – БАКТЕРИАЛНА НАМАЗКА

1926 Микробиологични изследвания

92182-00 Микробиологично/микроскопско изследване на проба от нервната система и/или ликвор за бактериална намазка

****90.02 МИКРОСКОПСКО ИЗСЛЕДВАНЕ НА ПРОБА ОТ НЕРВНАТА СИСТЕМА И ЛИКВОР – КУЛТУРА**

92182-01 Микробиологично/микроскопско изследване на проба от нервната система и/или ликвор за култура

****90.03 МИКРОСКОПСКО ИЗСЛЕДВАНЕ НА ПРОБА ОТ НЕРВНАТА СИСТЕМА И ЛИКВОР - КУЛТУРА И ЧУВСТВИТЕЛНОСТ**

92182-02 Микробиологично/микроскопско изследване на проба от нервната система и/или ликвор за култура и чувствителност

Включва: изолиране на причинител, доказване на вирус, антитела срещу и /или антиген на причинител

****90.04 МИКРОСКОПСКО ИЗСЛЕДВАНЕ НА ПРОБА ОТ НЕРВНАТА СИСТЕМА И ЛИКВОР - ПАРАЗИТОЛОГИЯ****1925 Паразитологични изследвания**

92182-03 Микроскопско изследване на проба от нервната система и/или ликвор за паразитология

****90.05 МИКРОСКОПСКО ИЗСЛЕДВАНЕ НА ПРОБА ОТ НЕРВНАТА СИСТЕМА И ЛИКВОР - ТОКСИКОЛОГИЯ****1933 Химико-токсикологични изследвания**

92182-04 Микроскопско изследване на проба от нервната система и/или ликвор за токсикология

****90.09 МИКРОСКОПСКО ИЗСЛЕДВАНЕ НА ПРОБА ОТ НЕРВНАТА СИСТЕМА И ЛИКВОР - ДРУГО МИКРОСКОПСКО ИЗСЛЕДВАНЕ**

Определяне на специфични IgG антитела срещу *Borrelia burgdorferi* в ликвора

Определяна на общи IgG в ликвора

1934 Други лабораторни изследвания

92182-05 Друго микроскопско изследване на проба от нервната система и/или ликвор

Определяне на специфични IgG антитела срещу *Borrelia burgdorferi* в ликвора

Определяна на общи IgG в ликвора

МИКРОСКОПСКО ИЗСЛЕДВАНЕ НА ПРОБА ОТ УХО, НОС, ГЪРЛО И ЛАРИНКС****90.31 МИКРОСКОПСКО ИЗСЛЕДВАНЕ НА ПРОБА ОТ УХО, НОС, ГЪРЛО И ЛАРИНКС - БАКТЕРИАЛНА НАМАЗКА****1926 Микробиологични изследвания**

91929-00 Микробиологично/микроскопско изследване на проба от ухо и/или нос и/или гърло и/или ларинкс за бактериална намазка

****90.32 МИКРОСКОПСКО ИЗСЛЕДВАНЕ НА ПРОБА ОТ УХО, НОС, ГЪРЛО И ЛАРИНКС - КУЛТУРА**

91929-01 Микробиологично/микроскопско изследване на проба от ухо и/или нос и/или гърло и/или ларинкс за култура

****90.33 МИКРОСКОПСКО ИЗСЛЕДВАНЕ НА ПРОБА ОТ УХО, НОС, ГЪРЛО И ЛАРИНКС - КУЛТУРА И ЧУВСТВИТЕЛНОСТ**

91929-02 Микробиологично/микроскопско изследване на проба от ухо и/или нос и/или гърло и/или ларинкс за култура и чувствителност

****90.34 МИКРОСКОПСКО ИЗСЛЕДВАНЕ НА ПРОБА ОТ УХО, НОС, ГЪРЛО И ЛАРИНКС – ПАРАЗИТОЛОГИЯ****1925 Паразитологични изследвания**

91929-03 Микроскопско изследване на проба от ухо и/или нос и/или гърло и/или ларинкс за паразитология

****90.35 МИКРОСКОПСКО ИЗСЛЕДВАНЕ НА ПРОБА ОТ УХО, НОС, ГЪРЛО И ЛАРИНКС - ТОКСИКОЛОГИЯ****1933 Химико-токсикологични изследвания**

91929-04 Микроскопско изследване на проба от ухо и/или нос и/или гърло и/или ларинкс за токсикология

****90.39 МИКРОСКОПСКО ИЗСЛЕДВАНЕ НА ПРОБА ОТ УХО, НОС, ГЪРЛО И ЛАРИНКС - ДРУГО МИКРОСКОПСКО ИЗСЛЕДВАНЕ****1934 Други лабораторни изследвания**

91939-03 Друго микроскопско изследване на проба от ухо и/или нос и/или гърло и/или ларинкс

Включва: изследване на назофарингеален секрет при грип

МИКРОСКОПСКО ИЗСЛЕДВАНЕ НА КРЪВ

****90.51 МИКРОСКОПСКО ИЗСЛЕДВАНЕ НА КРЪВ - БАКТЕРИАЛНА НАМАЗКА**

1926 Микробиологични изследвания

91937-00 Микроскопско изследване на кръв за бактериална намазка

****90.52 МИКРОСКОПСКО ИЗСЛЕДВАНЕ НА КРЪВ - КУЛТУРА**

91937-01 Микроскопско изследване на кръв за култура

****90.53 МИКРОСКОПСКО ИЗСЛЕДВАНЕ НА КРЪВ - КУЛТУРА И ЧУВСТВИТЕЛНОСТ**

91937-02 Микроскопско изследване на кръв за култура и чувствителност

****90.54 МИКРОСКОПСКО ИЗСЛЕДВАНЕ НА КРЪВ - ПАРАЗИТОЛОГИЯ**

1925 Паразитологични изследвания

91937-03 Микроскопско изследване на кръв за паразитология

Включва: изолиране на причинител, доказване на вирус, антитела срещу и /или антиген на причинител

****90.55 МИКРОСКОПСКО ИЗСЛЕДВАНЕ НА КРЪВ – ТОКСИКОЛОГИЯ**

1933 Химико-токсикологични изследвания

91937-04 Микроскопско изследване на кръв за токсикология

МИКРОСКОПСКО ИЗСЛЕДВАНЕ НА ПРОБА ОТ ДОЛНИЯ ХРАНОСМИЛАТЕЛЕН ТРАКТ И ИЗПРАЖНЕНИЯ

****90.91 МИКРОСКОПСКО ИЗСЛЕДВАНЕ НА ПРОБА ОТ ДОЛНИЯ ХРАНОСМИЛАТЕЛЕН ТРАКТ И ИЗПРАЖНЕНИЯ - БАКТЕРИАЛНА НАМАЗКА**

1926 Микробиологични изследвания

91919-03 Микробиологично/микроскопско изследване на проба от долния храносмилателен тракт и/или изпражнения за бактериална намазка

****90.92 МИКРОСКОПСКО ИЗСЛЕДВАНЕ НА ПРОБА ОТ ДОЛНИЯ ХРАНОСМИЛАТЕЛЕН ТРАКТ И ИЗПРАЖНЕНИЯ - КУЛТУРА**

91919-04 Микробиологично/микроскопско изследване на проба от долния храносмилателен тракт и/или изпражнения за култура

****90.93 МИКРОСКОПСКО ИЗСЛЕДВАНЕ НА ПРОБА ОТ ДОЛНИЯ ХРАНОСМИЛАТЕЛЕН ТРАКТ И ИЗПРАЖНЕНИЯ - КУЛТУРА И ЧУВСТВИТЕЛНОСТ**

91919-05 Микробиологично/микроскопско изследване на проба от долния храносмилателен тракт и/или изпражнения за култура и чувствителност

****90.94 МИКРОСКОПСКО ИЗСЛЕДВАНЕ НА ПРОБА ОТ ДОЛНИЯ ХРАНОСМИЛАТЕЛЕН ТРАКТ И ИЗПРАЖНЕНИЯ – ПАРАЗИТОЛОГИЯ**

1925 Паразитологични изследвания

91919-09 Микроскопско изследване на проба от долния храносмилателен тракт и/или изпражнения за паразитология

****90.95 МИКРОСКОПСКО ИЗСЛЕДВАНЕ НА ПРОБА ОТ ДОЛНИЯ ХРАНОСМИЛАТЕЛЕН ТРАКТ И ИЗПРАЖНЕНИЯ - ТОКСИКОЛОГИЯ**

1933 Химико-токсикологични изследвания

91919-07 Микроскопско изследване на проба от долния храносмилателен тракт и/или изпражнения за токсикология

****90.99 МИКРОСКОПСКО ИЗСЛЕДВАНЕ НА ПРОБА ОТ ДОЛНИЯ ХРАНОСМИЛАТЕЛЕН ТРАКТ И ИЗПРАЖНЕНИЯ - ДРУГО МИКРОСКОПСКО ИЗСЛЕДВАНЕ**

1927 Морфологични изследвания

91919-11 Друго патоморфологично изследване на проба от долния храносмилателен тракт и/или изпражнения

МИКРОСКОПСКО ИЗСЛЕДВАНЕ НА УРИНА

****91.31 МИКРОСКОПСКО ИЗСЛЕДВАНЕ НА УРИНА - БАКТЕРИАЛНА НАМАЗКА****1926 Микробиологични изследвания**

91932-00 Микробиологично/микроскопско изследване на проба от пикочен мехур и/или уретра и/или простата и/или семинални везикули и/или перивезикална тъкан и/или урина и сперма за бактериална намазка

****91.32 МИКРОСКОПСКО ИЗСЛЕДВАНЕ НА УРИНА - КУЛТУРА**

91932-01 Микробиологично/микроскопско изследване на проба от пикочен мехур и/или уретра и/или простата и/или семинални везикули и/или перивезикална тъкан и/или урина и сперма за култура

****91.33 МИКРОСКОПСКО ИЗСЛЕДВАНЕ НА УРИНА - КУЛТУРА И ЧУВСТВИТЕЛНОСТ**

91920-02 Микроскопско изследване на урина за култура и чувствителност

Включва: урокултура
антибиограма

****91.34 МИКРОСКОПСКО ИЗСЛЕДВАНЕ НА УРИНА – ПАРАЗИТОЛОГИЯ****1925 Паразитологични изследвания**

91932-03 Микроскопско изследване на проба от пикочен мехур и/или уретра и/или простата и/или семинални везикули и/или перивезикална тъкан и/или урина и/или сперма за паразитология

****91.35 МИКРОСКОПСКО ИЗСЛЕДВАНЕ НА УРИНА - ТОКСИКОЛОГИЯ****1933 Химико-токсикологични изследвания**

91932-04 Микроскопско изследване на проба от пикочен мехур и/или уретра и/или простата и/или семинални везикули и/или перивезикална тъкан и/или урина и/или сперма за токсикология

****91.39 МИКРОСКОПСКО ИЗСЛЕДВАНЕ НА УРИНА – ДРУГО МИКРОСКОПСКО ИЗСЛЕДВАНЕ.****1934 Други лабораторни изследвания**

91939-10 Друго микроскопско изследване на проба от пикочен мехур и/или уретра и/или простата и/или семинални везикули и/или перивезикална тъкан и/или урина и/или сперма

****91.62 СЕРОЛОГИЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ**

Включително:

Определяне на специфични IgG антитела срещу *Borrelia burgdorferi* в серума
и/или
Определяна на общи IgG в серума

1925 Паразитологични изследвания

91937-03 Микроскопско изследване на кръв за паразитология

Включва: изолиране на причинител, доказване на вирус, антитела срещу и /или антиген на причинител

****90.59 ИЗСЛЕДВАНЕ НА КРЪВ**

Включва задължително следните изследвания:

биохимични;
хематологични;
хемокоагулационни изследвания
АКР

1923 Хематологични изследвания

91910-04 Кръвна картина – поне осем или повече от посочените показатели: хемоглобин, еритроцити, левкоцити, хематокрит, тромбоцити, MCV, MCH, MCHC

91910-09 Изследване на протромбиново време

91910-08 Изследване на време на кръвене

91913-04 Изследване на време на съсирване

91910-10	Изследване на активирано парциално тромбoplastиново време (APTT)
91910-11	Изследване на фибриноген
1924	Биохимична изследвания
91910-12	Клинично-химични изследвания за глюкоза
91910-13	Клинично-химични изследвания за креатинин
91910-17	Клинично-химични изследвания за общ белтък
91910-19	Клинично-химични изследвания за С-реактивен протеин
91910-26	Клинично-химични изследвания за АСАТ
91910-27	Клинично-химични изследвания за АЛАТ
1858	Диагностични тестове, измервания или изследвания, кръв и кръвотворни органи
13842-01	Измерване на артериални кръвни газове
ОСНОВНИ ТЕРАПЕВТИЧНИ ПРОЦЕДУРИ	
ДРУГА МЕХАНИЧНА ВЕНТИЛАЦИЯ	
Включва: ендотрахеално респираторно асистиране	
интермитираща мандаторна вентилация (IMV)	
позитивно крайно експираторно налягане (PEEP)	
вентилация с подпомагащо налягане (PSV)	
такава през трахеостома	
отвикване на интубиран (ендотрахеално) пациент	
такава при трахеостомия	
*96.70 ПРОДЪЛЖИТЕЛНА МЕХАНИЧНА ВЕНТИЛАЦИЯ С НЕУТОЧНЕНА ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ	
механична вентилация БДУ	
*96.71 ПРОДЪЛЖИТЕЛНА МЕХАНИЧНА ВЕНТИЛАЦИЯ ПОД 96 ПОСЛЕДОВАТЕЛНИ ЧАСА	
*96.72 ПРОДЪЛЖИТЕЛНА МЕХАНИЧНА ВЕНТИЛАЦИЯ ЗА 96 ИЛИ ПОВЕЧЕ ПОСЛЕДОВАТЕЛНИ ЧАСА	
Вентилаторно подпомагане	
Vi-ниво с позитивно въздушно налягане [BiPAP] [вентилация с освобождаващо налягане] [контрол на налягане на вентилацията] с ендотрахеална тръба или трахеостомия Продължително позитивно налягане при обдишване [CPAP] с ендотрахеална тръба – трахеостомия Променлива задължителна вентилация [IMV] Инвазивна вентилация Механична вентилация Налягане с позитивен експираторен край Вентилация с подпомагащо налягане [PSV] Синхронна променлива задължителна вентилация [SIMV] Включва: - ендотрахеална: • интубация • асистирано дишане - механична вентилация с: • ендотрахеална тръба (ETT) • назална • орална • трахеостомия отучване на интубиран (ендотрахеална тръба, трахеостомия) пациент с някакъв метод Кодирай също когато е направена: • трахеостомия: • перкутанна (41880-00 [536]) • постоянна (41881-01 [536]) • временна (41881-00 [536]) Не включва: - продължителна вентилация с негативно налягане [CNPV] (92041-00 [568]) - дишане с променливо позитивно налягане [IPPV] (виж блок [570]) - вентилация с променливо позитивно налягане [IPPV] (виж блок [570]) - неинвазивно подпомагане на дишане (виж блок [570])	

- 13882-00 Грижа и поддържане на продължително подпомагане на дишането ≤ 24 часа
- 13882-01 Грижа и поддържане на продължително подпомагане на дишането > 24 и < 96 часа
- 13882-02 Грижа и поддържане на продължително подпомагане на дишането ≥ 96 часа

ИНЖЕКЦИЯ ИЛИ ИНФУЗИЯ НА ЛЕЧЕБНО ИЛИ ПРОФИЛАКТИЧНО ВЕЩЕСТВО

Включва:

- подкожна инжекция или инфузия с местно или общо действие
- интрамускулна инжекция или инфузия с местно или общо действие
- интравенозна инжекция или инфузия с местно или общо действие

***99.15 ПАРЕНТЕРАЛНА ИНФУЗИЯ НА КОНЦЕНТРИРАНИ ХРАНИТЕЛНИ СУБСТАНЦИИ**

противоедемни средства (манитол и/или глюкоза)

Приложение на фармакотерапия

Прилагане на фармакологични агенти със системен ефект

Не включва: прилагане на:

- кръв и кръвни продукти (виж блок [1893])
- фармакологичен агент за:
 - анестезия (виж блокове [1333], [1909] и [1910])
 - имунизация (виж блокове [1881] до [1884])
 - локален ефект (виж Индекс: Инжектиране, по локализация и инжектиране, по видове, по локализация)
 - поведение при ектопична бременност (виж блок [1256])
 - поведение при болка (виж блокове [31] до [37] и [60] до [66] и [1552])
 - перфузия (виж блок [1886])
 - ваксинация (виж блокове [1881] до [1883])

хирургическо прилагане на химиотерапевтични агенти (виж блок [741])

Забележка: Последващият списък с приложения е създаден за употреба с кодовете от блок [1920] Прилагане на фармакотерапия

96199-07 Интравенозно приложение на фармакологичен агент, хранително вещество

Прилагане на фармакологичен агент чрез:

- инфузионен порт
- Port-A-Cath
- резервоар (подкожен)
- устройство за съдов достъп
- венозен катетър

Кодирай също когато е направена:

- поставяне, изваждане или ревизия на устройство за съдов достъп (виж блок [766])
- зареждане на устройство за доставяне на медикаменти (96209 [1920])

Не включва: хирургична катетеризация с прилагане на химиотерапевтичен агент (виж блок [741])

ИНЖЕКЦИЯ ИЛИ ИНФУЗИЯ НА ЛЕЧЕБНО ИЛИ ПРОФИЛАКТИЧНО ВЕЩЕСТВО

Включва:

- подкожна инжекция или инфузия с местно или общо действие
- интрамускулна инжекция или инфузия с местно или общо действие
- интравенозна инжекция или инфузия с местно или общо действие

***99.21 ИНЖЕКЦИЯ НА АНТИБИОТИК**

96199-02 Интравенозно приложение на фармакологичен агент, противинфекциозен агент

Прилагане на фармакологичен агент чрез:

- инфузионен порт
- Port-A-Cath
- резервоар (подкожен)
- устройство за съдов достъп
- венозен катетър

Кодирай също когато е направена:

- поставяне, изваждане или ревизия на устройство за съдов достъп (виж блок [766])
- зареждане на устройство за доставяне на медикаменти (96209 [1920])

Не включва: хирургична катетеризация с прилагане на химиотерапевтичен агент (виж блок [741])

***99.23 ИНЖЕКЦИЯ НА СТЕРОИД**

инжекция на кортизон

96199-03	Интравенозно приложение на фармакологичен агент, стероид Прилагане на фармакологичен агент чрез: • инфузионен порт • Port-A-Cath • резервоар (подкожен) • устройство за съдов достъп • венозен катетър <i>Кодирай също когато е направена:</i> • поставяне, изваждане или ревизия на устройство за съдов достъп (виж блок [766]) • зареждане на устройство за доставяне на медикаменти (96209 [1920]) <i>Не включва:</i> хирургична катетеризация с прилагане на химиотерапевтичен агент (виж блок [741])
96197-03	Мускулно приложение на фармакологичен агент, стероид *99.29 ИНЖЕКЦИЯ ИЛИ ИНФУЗИЯ НА ДРУГО ЛЕЧЕБНО ИЛИ ПРОФИЛАКТИЧНО ВЕЩЕСТВО
96199-09	Интравенозно приложение на фармакологичен агент, друг и неспецифичен фармакологичен агент Прилагане на фармакологичен агент чрез: • инфузионен порт • Port-A-Cath • резервоар (подкожен) • устройство за съдов достъп • венозен катетър <i>Кодирай също когато е направена:</i> • поставяне, изваждане или ревизия на устройство за съдов достъп (виж блок [766]) • зареждане на устройство за доставяне на медикаменти (96209 [1920]) <i>Не включва:</i> хирургична катетеризация с прилагане на химиотерапевтичен агент (виж блок [741])
96197-09	Мускулно приложение на фармакологичен агент, друг и неспецифичен фармакологичен агент
96200-09	Подкожно приложение на фармакологичен агент, друг и неспецифичен фармакологичен агент <i>Кодирай също когато е направена:</i> • зареждане на устройство за доставяне на медикаменти (96209 [1920])

Изискване: Клиничната пътека се счита за завършена, ако са приложени и отчетени три основни диагностични (едната от които е ****03.31**, 39000-00) и две основни терапевтични процедури (от които задължително едната е ***99.15**, 96199-07), посочени в блок **Кодове на основни процедури**.

Когато се налага използване на кодовете от блок 1923, 1924 и 1858 се извършват и кодират всички кодове от блоковете, като всички кодове на изследвания от блоковете се считат за една диагностична процедура за завършване и отчитане на тази КП.

За диагнози с код B26.1 „Паротитен менингит“, B26.2 „Паротитен енцефалит“, код J10.8 „Грип с други прояви, идентифициран вирус /енцефалопатия, причинена от грип/“ и код J11.8 „Грип с други прояви, неидентифициран вирус /енцефалопатия, причинена от грип/“, при клинично-серологично потвърждение, извършването на процедура с код ****03.31**, 39000-00 (лумбална пункция) не е задължително. В тези случаи клиничната пътека се отчита с три основни диагностични и две основни терапевтични процедури (от които задължително едната е ***99.15**, 96199-07), посочени в блок **Кодове на основни процедури**.

Отчитането на случаите се извършва след вземане на биологичен материал за етиологично изследване.

Резултатите от микробиологичните/вирусологични/серологични изследвания, получени след дехоспитализацията задължително се прикрепват към ИЗ и стават неразделна негова част, като подлежат на контрол.

За всички клинични пътеки, в чийто алгоритъм са включени образни изследвания (рентгенографии, КТ/МРТ и др.), да се има предвид следното:

Всички медико-диагностични изследвания се обективизират само с оригинални документи, които задължително се прикрепват към ИЗ. Рентгеновите филми или друг носител при образни изследвания се прикрепват към ИЗ.

Резултатите от рентгенологичните изследвания се интерпретират от специалист по образна диагностика, съгласно медицински стандарт „Образна диагностика”.

Документът с резултатите от проведени образни изследвания съдържа задължително:

- трите имена и възрастта на пациента;
- датата на изследването;
- вида на изследването;
- получените резултати от изследването и неговото тълкуване;
- подпис на лекаря, извършил изследването.

Фишът се прикрепва към ИЗ.

В случаите, когато резултатите от проведени образни изследвания не могат да останат в болничното лечебно заведение, в ИЗ на пациента следва да се опише точно резултата от проведеното образно изследване, а самите снимки от него се предоставят на пациента срещу подпис в ИЗ.

I. УСЛОВИЯ ЗА СКЛЮЧВАНЕ НА ДОГОВОР И ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КЛИНИЧНАТА ПЪТЕКА

Клиничната пътека включва дейности и услуги от обхвата на медицинската специалност "Нервни болести", осъществявана най-малко на второ ниво на компетентност, съгласно медицински стандарт "Нервни болести", от обхвата на медицинската специалност "Инфекциозни болести", осъществявана най-малко на второ ниво на компетентност, съгласно медицински стандарт "Инфекциозни болести", от обхвата на медицинската специалност "Неонатология", осъществявана най-малко на второ ниво на компетентност, съгласно медицински стандарт "Неонатология" (за новородени до 28 ден), от обхвата на медицинската специалност "Детска неврология", осъществявана най-малко на второ ниво на компетентност, съгласно медицински стандарт "Нервни болести" (за лица до 18 години).

1. ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ ЗВЕНА, МЕДИЦИНСКА АПАРАТУРА И ОБОРУДВАНЕ, НАЛИЧНИ И ФУНКЦИОНИРАЩИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ЛЕЧЕБНОТО ЗАВЕДЕНИЕ, ИЗПЪЛНИТЕЛ НА БОЛНИЧНА ПОМОЩ

Лечебното заведение за болнична помощ може да осигури чрез договор, вменените като задължителни звена, медицинска апаратура и оборудване, и с друго лечебно заведение за извънболнична или болнична помощ, разположено на територията му и имащо договор с НЗОК.

Задължително звено/медицинска апаратура
1. Инфекциозна клиника/отделение или Клиника/отделение по детска неврология, с възможност за изолация - при неясни болни до изясняване или Неонатологична клиника/отделение (II и III ниво) – само при новородени до 28 ден
2. Профилирана клиника/отделение за интензивно лечение или легла за интензивно лечение на неврологични заболявания към общоневрологична клиника/отделение от II ниво или легла за интензивно лечение на инфекциозни заболявания към клиника/отделение по инфекциозни болести, с възможност за изолация при неясни болни до изясняване или ОАИЛ/КАИЛ
3. Клинична лаборатория* II ниво, с възможност за ликворологично изследване и КГА

*- В случаите, когато ЛЗБП не разполага със собствена клинична лаборатория, то следва да осигури осъществяването на дейност по клинична лаборатория от съответното ниво, по договор със самостоятелна медико-диагностична лаборатория или с клинична лаборатория – структура на друго лечебно заведение. В тези случаи лабораторията, с която е сключен договорът, следва да бъде разположена в една и съща сграда с болницата или в рамките на болницата. С договора задължително се обезпечават 24-часово осъществяване на дейностите по клинична лаборатория за нуждите на структурата по нервни болести.

2. ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ ЗВЕНА, МЕДИЦИНСКА АПАРАТУРА И ОБОРУДВАНЕ, НЕОБХОДИМИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА АЛГОРИТЪМА НА ПЪТЕКАТА, НЕНАЛИЧНИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ЛЕЧЕБНОТО ЗАВЕДЕНИЕ, ИЗПЪЛНИТЕЛ НА БОЛНИЧНА ПОМОЩ

Лечебното заведение за болнична помощ може да осигури дейността на съответното задължително звено чрез договор с друго лечебно заведение на територията на населеното място, което отговаря на изискванията за апаратура, оборудване и специалисти за тази КП и има договор с НЗОК.

Задължително звено/медицинска апаратура
1. Образна диагностика – рентгенов апарат за скопия и графия

2. Образна диагностика – КТ или МРТ
3. Лаборатория (отделение) по клинична патология
4. Микробиологична лаборатория, на територията на областта

3. НЕОБХОДИМИ СПЕЦИАЛИСТИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КЛИНИЧНАТА ПЪТЕКА.

Блок 1. Необходими специалисти за лечение на пациенти на възраст под 18 години:

- лекар със специалност по инфекциозни болести - един с придобита специалност, съгласно медицински стандарт „Инфекциозни болести”,

или

лекар със специалност по нервни болести - за структури II ниво на компетентност двама с придобита специалност по нервни болести, съгласно медицински стандарт „Нервни болести”

или

лекар със специалност по детска неврология;

- лекар със специалност по анестезиология и интензивно лечение

или

лекар с призната специалност по нервни болести и над 3-годишен стаж по интензивно лечение, когато към клиниката или отделението са обособени легла за интензивно лечение на неврологични заболявания.

или

лекар с призната специалност по инфекциозни болести и над 3-годишен стаж по интензивно лечение.

- лекар със специалност по клинична лаборатория;

- лекар със специалност по образна диагностика.

Блок 2. Необходими специалисти за лечение на пациенти на възраст до 28-ия ден от раждането (съгласно медицински стандарт по “Неонатология”):

- лекар със специалност по неонатология;

- лекар със специалност по клинична лаборатория;

- лекар със специалност по образна диагностика.

При наличие на усложнения или прогноза за неблагоприятен изход от заболяването следва да се осигури консултация с лекар-специалист по инфекциозни болести (за неврологични структури) или с лекар-специалист по нервни болести (за структури по инфекциозни болести).

4. ДОПЪЛНИТЕЛНИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА АЛГОРИТЪМА НА КЛИНИЧНАТА ПЪТЕКА:

4.1. Вирусологична лаборатория – допуска се осигуряване на дейността чрез договорни отношения с друго ЛЗ.

4.2. Паразитологична лаборатория – допуска се осигуряване на дейността чрез договорни отношения с друго ЛЗ.

II. ИНДИКАЦИИ ЗА ХОСПИТАЛИЗАЦИЯ И ЛЕЧЕНИЕ

1. ИНДИКАЦИИ ЗА ХОСПИТАЛИЗАЦИЯ в инфекционна клиника/отделение, неврологична клиника/ отделение или КАИЛ/ОАИЛ:

Диагностика и лечение на остри и хронични вирусни, бактериални, спирохетни, микотични и паразитни менингити, менингоенцефалити и миелити при пациенти с комбинация от три или повече от следните симптоми:

- тежък токсо-инфекциозен синдром;
- синдром на менингоградикулерно дразнене;
- ликворен синдром;
- количествени нарушения в съзнанието;
- огнищна неврологична симптоматика;
- гърчова симптоматика, предшествана от тоksiинфекциозен синдром;
- наличие на хеморагично-некротичен обрив по кожата;
- шоково състояние.

2. ДИАГНОСТИЧНО - ЛЕЧЕБЕН АЛГОРИТЪМ.

ДИАГНОСТИЧНО – ЛЕЧЕБНИЯТ АЛГОРИТЪМ Е ЗАДЪЛЖИТЕЛЕН ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ И ОПРЕДЕЛЯ ПАКЕТА ОТ БОЛНИЧНИ ЗДРАВНИ ДЕЙНОСТИ, КОИТО СЕ ЗАПЛАЩАТ ПО ТАЗИ КЛИНИЧНА ПЪТЕКА.

Вземане на биологичен материал за медико-диагностични изследвания се извършва до 12 часа след началото на хоспитализацията. Спинална пункция се извършва до 12 часа от началото на хоспитализацията. **При превеждане на пациенти от друго лечебно заведение с извършена лумбална пункция и приложен документ се зачита този резултат.**

Бактериални менингити (БМ) и бактериални менингоенцефалити (БМЕ) са винаги спешен диагностично-терапевтичен проблем, който не търпи отлагане по отношение на лекарска намеса.

Понастоящем диагнозите бактериален менингит и менингоенцефалит се поставят по стандартна методика и по възможно най-бързия начин в хода на заболяването.

Основни принципи на антибактериално лечение на БМ и БМЕ:

1. Антибактериалната терапия трябва да започне максимално рано, веднага след поставяне на диагнозата.

2. Антибактериалната терапия започва непосредствено след направена лумбална пункция и се базира на качествено изследване на ликвора - бактериоскопия, латекс-аглутинация и посевка за културелно изолиране на причинителя. Преди започване на лечението задължително се взема кръв за хемокултура.

Ако извършването на лумбалната пункция се забави поради провеждане на КАТ, антибактериалната терапия започва веднага след вземане на хемокултурата.

3. Най-правилно е антибактериалната терапия да се провежда съобразно данните от антибиограмата на изолирания причинител. За това е необходимо изчакване на резултатите от антибиограмата около 48 до 72 часа, през което време задължително се започва с т. нар. стартова терапия и след получаване на резултатите от микробиологичното изследване терапевтичното поведение се преоценява.

4. Стартовата (емпирична) терапия се започва след внимателна оценка от страна на лекуващия лекар и се съобразява с клинично-епидемиологичните данни, вероятния причинител на гнойния менингит във връзка с възрастовия фактор и здравния статус на пациента.

5. Изключително важно значение при определяне на най-подходящия антибиотик за стартова терапия е познаването на кръвно-ликворната проницаемост на най-използваните антимикробни средства. В това отношение фармакологията разделя антибиотиците на четири основни групи:

Фармакокинетиката разделя антибиотичните средства на четири групи:

I група	С добра кръвно-ликворна проходимост с или без наличие на възпалени менинги: хлорамфеникол, рифампицини, цефалоспорици – трета ген., сулфонамиди.
II група	С добра кръвно-ликворна проходимост, но при наличие на възпалителен процес на менингите: амикацин, гентамицин, пеницилин, ампицилин, ванкомицин.
III група	Минимална ликворна проходимост при наличие на възпалителен процес на менингите: стрептомицин, еритромицин, кетоназол.
IV група	Липсваща кръвно-ликворна проходимост независимо от възпалителен процес на менингите: линкомицин, клиндамицин, антимикотични полиенови антибиотици (амфотерицин В)

6. При лечение на гнойните менингити антибиотичните средства се прилагат само парентерално, основно – венозно с цел постигане на бърза и достатъчно висока ликворна концентрация. Оптималното лечение изисква антибиотика да притежава бактерициден ефект.

7. Продължителността на антибиотичната терапия при бактериалните менингити се съобразява с доказаната причинител, контролното ликворно изследване и трябва да бъде достатъчно дълга – минимум 7 – 10 дни, а при някои от тях (ентеробактериални, гъбични – до 20 – 30 дни).

8. При лечението на бактериалните менингити е необходимо да се съобразяваме с постоянно нарастващата през последните години резистентност на най-често срещаните причинители.

Терапията се модулира след получаване на резултатите от микробиологичните изследвания – изолиран етиологичен агент от ликвор, хемокултура, гърлен секрет, носен секрет и антибиограма.

Принципно се смята, че кръвно-ликворната проходимост на даден антибиотик може значително да се повиши, ако той се приложи в значително по-високи дози от обичайните за него. Затова при лечението на бактериални менингити се прилагат максимални дози през цялото време на лечението без да се намаляват.

Преди установяване на причинителя на бактериалния менингит се започва лечение в зависимост от възрастта на болния, предиспониращия фактор и най-вероятните при тези условия бактерии. При деца след периода на новороденото, се започва с цефалоспорин трето поколение – цефотаксим или цефтриаксон. При възрастни лица, които са били здрави до този момент: цефалоспорин III-то поколение (цефтриаксон или цефотаксим) и пеницилин. Когато се касае за нозокомиален менингит (напр. след ЧМТ или неврохирургична операция) се препоръчва комбинацията: цефалоспорин III-то поколение + ванкомицин в комбинация с аминоглюкозид (гентамицин, амикацин). Когато се касае за пациенти със снижен имунитет (напр. онкологично болни) към горната тройна комбинация е желателно да се прибави и ампицилин, с оглед много вероятната при тях инфекция с листерия моноцитогенес. При менингоенцефалити с отогенен произход, след проникващи ЧМТ и др., когато се подозира развитие на мозъчен абсцес, е желателна комбинацията: цефалоспорин III-то поколение + аминоглюкозиди + метронидазол.

9. След 48 часа при бактериалния менингит се извършва контролна лумбална пункция за контрол на ефекта от лечението. При повторно изолиране на причинителя да мисли за резистентност или смесена флора!

10. При суспекция или доказване на *Haemophilus influenzae* или *Neisseria meningitidis* като причинители на гнойни менингити лекарят трябва да даде съвети за антимикробна химиопрофилактика на контактните.

Контактни на болен с менингококов менингит – рифампицин 10 мг/кг 2 дни.

При противопоказания или непоносимост –ципрофлосацин 500-700 мг еднократно.

Контактни на болен с хемофилусен менингит - рифампицин 20 мг/кг 4 дни.

2.1. Антибиотична терапия на менингококов гноен менингит (МГМ) – лечението се провежда само в инфекциозна болница.

1. Микробиологичните изследвания показват, че все още повечето от вариантите на *Найсерия менингитидис* са чувствителни на пеницилин G . Поради това антибиотик от първа група за менингококовата инфекция продължава да е бензилпеницилина. Той се прилага при всички форми на менингококова инфекция: менингококовия назофарингит, менингококови пневмонии, менингококов сепсис, менингококови менингити, менингококови артрити, ендокардити и др. Единични са случаите на пеницилинова резистентност главно за серотипове Y, и W – 235, изолирани в някои страни в Африка и Южна Америка. Съвременното антибиотично лечение на менингококовия менингит се провежда с бензилпеницилин – 500 000 – 800 000 Е/кг/т при деца от 20 до 40 мил. Е дневно при възрастни, приложен венозно от 4 до 6 – кратни апликации. Лечението продължава 7 – 10 дни, според клиничното протичане и резултатите от ликворното изследване. Повечето автори приемат пеницилиновата монотерапия в посочените дози и продължителност за оптимална, като стартова и следваща терапия при МГМ. Напоследък не се приема провеждането на втори противорецидивен курс с ко – тримоксазол или хлорамфеникол перорално.

2. В редки случаи на установяване на пеницилино-резистентен щам се прилагат цефалоспорици III генерация: цефтриаксон натрий 80 – 100 мг/кг/т за деца и 2-3 гр. дневно при възрастни на 12 часови интервали; цефотаксим – 200 мг/кг/т за 24 часа при деца и 6 до 8 гр. дневно за възрастни.

3. Може да се прилагат хлорамфеникол венозно в доза 100 мг/кг/т при деца и 3 – 4 гр. дневно при възрастни през 12 часови интервали, но у нас този препарат липсва в аптекната мрежа.

4. Антибиотичното лечение на МГМ е задължително съчетано с патогенетична терапия за овладяване на мозъчния едем и метаболитните нарушения.

2.2. Лечение на пневмококов гноен менингит (ПГМ)

Класическото лечение на пневмококовите инфекции на ЦНС е с пеницилин в гореспоменатите дози и ампицилин 400 мг/кг/т и 12 – 16 гр. дневно за възрастни. Приложението им днес е свързано с проблема за резистентност на *Стрептококус пневмоние* към пеницилин и др. бета-лактами антиантиотици. Предполага се, че около 25% от инвазивните пневмококови инфекции са резистентни на пеницилин и около 9% - резистентни на цефотаксим. Най-приемлива е стартовата терапия с пеницилин и ампицилин в горепосочените дози и преоценка на терапията след контрол на лумбална пункция след 48 часа от началото на лечението. Може да се приложи цефотаксим 200 мг/кг/т или цефтриаксон натрий 100 – 150 мг/кг/т. Алтернатива е приложението на ванкомицин 50 – 60 мг./кг/т за 24 часа на четири приема.

Терапевтичен проблем представлява менингитът, причинен от стрептококи група В периода на новороденото поради високата им резистентност. При тях се препоръчва комбинацията пеницилин и ампицилин в дози 400 мг/кг/т/24ч за по - продължителен срок около 14 дни или цефалоспорици трета генерация или ванкомицин в посочените дози.

2.3. Лечение на стафилококов гноен менингит (СГМ)

Антибиотичната терапия включва широкоспектърен антибиотик с добра проникваемост на кръвно-ликворната бариера като ванкомицин в доза 60 мг/кг/т. Необходимо е лечението да продължи 14 до 20 дни. Приложение има и тейкопланин 10мг/кг/т. Стафилококовите гнойни менингити и менингоенцефалити често оформят мозъчни абсцеси и са една от формите на генерализираната стафилококова инфекция.

2.4. Лечение на хемофилусен гноен менингит (ХГМ)

Поради полирезистентност на причинителя това е една от най-трудните за лечение невроинфекции. Антибиотик от първи ред са цефалоспорици III ген.: цефтриаксон натрий 100 – 150 мг./кг.т. за деца и 4 гр. дневно за възрастни; цефутоксин 200 мг./кг.т. за деца и 6 до 8 гр. дневно за възрастни; цефотаксим 200 мг/кг.т. за деца и 8 – 12 гр. дневно за възрастни.

При менингити, причинени от по - редки патогени – листерия моноцитогенес, най-ефективна е комбинацията ампицилин и пеницилин или меропенем - като монотерапия.

Лечението на гнойните менингити и менингоенцефалити е труден за моделиране терапевтичен процес и винаги изисква спешност и съобразяване с тежестта на заболяването и клиничко-епидемичните обстоятелства.

Неспецифично лечение на бактериалните менингити и менингоенцефалити

Лечение на мозъчния оток и развитата се интракраниална хипертензия:

Започва веднага след като се постави абоката и се вземе хемокултурата

Кортикостероиди - дексаметазон (средство на избор!) - 0,15 мг/кг 4кратно за 24 часа в продължение на 2-4 дни, (при деца с туберкулозен менингит - 0,1 мг/кг на 2 приема за 24 ч.). Дексаметазонът трябва да се постави 30 минути преди или най-късно заедно с първата доза антибиотик! Така се постига оптимално потискане на имунния отговор в субарахноидното пространство.

Диуретици

Манитол - 1 гр./кг/24 ч., приложен в бързи болусни инфузии (15-20 мин.) на 4 – 6 часови интервали в постепенно намаляващи дози до 5 дни. При липса на ефект от манитола (диуреза < 1мл/кг/час) или при тежък мозъчен оток се добавя **фуросемид** 1-2 ампули венозно.

При необходимост от продължаване на осмотерапията се преминава на орален 60% разтвор на **глицерол**.

Най-доброто лечение на мозъчния оток е провеждането на **ИБВ с умерена хипервентилация и лека хипероксия**.

Антиконвулсивно лечение при епилептични припадъци: диазепам, валпроева киселина, фенобарбитал, оксакарбазепин и др.

За профилактика на развитие на флеботромбоза и белодробна емболия – **нискомолекулни хепарини**.

Инфузии на **водносолеви, левулозни, глюкозни и аминокиселинни разтвори**, съобразно ВЕБ и възможностите или не за пълноценно ентeрално, през сонда или пер ос, хранене.

За имуномодулация при необходимост, е уместно провеждане на две инфузии през ден с човешки имуноглобулин за венозно приложение - 5 гр.

2.5. Лечение на острите вирусни менингити, менингоенцефалити и миелити

Херпес симплекс менингоенцефалит и миелит:

Като средство на избор, с което се снижава неколкoкратно леталитета на това заболяване (от 80% на 20-30%), се използва **ацикловир**. Той се включва незабавно при съмнение за това заболяване в доза 10 мг/кг /8 часа (дневна доза 30 мг/кг) в продължение на 14 дни като интравенозна инфузия в 100 мл физиологичен р-р.

Херпес зостер менингоенцефалит и миелит:

Лечението се провежда както при Херпес симплекс менингоенцефалит и миелит - в по-високи дози.

Ebstein Bar менингоенцефалит и миелит:

При тежко протичащи клинични форми на заболяването може да се приложи същата схема на лечение с ацикловир.

При всички останали гореспоменати остри вирусни менингити и менингоенцефалити за съжаление на този етап не съществува етиологично лечение.

2.6. Подостри и хронични вирусни енцефалити:

При подострия склерозиращ паненцефалит би могло да се приложи лечение с инозин 50-100 мг/кг/24 ч.

Неспецифичното лечение на остри, подостри и хронични менингоенцефалити и миелити е както при острите бактериални менингити.

2.7. Лечение на остри и хронични спирохетни менингити, менингоенцефалити и енцефаломиелити.

Остър лимфоцитарен менингоенцефалит и миелит в стадий II на невроборелиоза:

Лечението се провежда с **цефтриаксон 2 гр.** за 24 ч. еднократно интравенозно в продължение на 14 дни или с **цефотаксим 3 x 2 гр.** интравенозно – също за 14 дни, или **пеницилин 4 x 5 000 000 МЕ** за 14 дни.

Хроничен енцефалит или енцефаломиелит в стадий III на невроборелиоза:

Провежда се същата схема на лечение както при острия.

Асимптомен менингит при неврулуес:

Средство на избор е пеницилин, приложен в доза 4 x 6 000 000 интравенозно в продължение на 14 дни.

2.8. Лечение на подостри и хронични микотични менингити и менингоенцефалити

Криптококус неоформанс менингоенцефалит:

За лечение се използва комбинацията: **амфотерицин В + флуцитозин**. **Амфотерицин В** се назначава след тест-доза за поносимост от 0,2 мг/кг/24 ч. в 500 мл 5% глюкоза в инфузия за 4-6 часа, като в следващите дни дозата се увеличава с 0,2 мг/кг до 1 мг/кг/24 ч. до обща курсова доза 1500-2000 мг. Флуцитозин се приема пер ос в дневна доза от 150 мг/кг в 3 или 4 дневни приема в продължение на 14-20 дни.

Кандидозен менингоенцефалит:

Прилага се комбинация **амфотерицин В + флуцитозин** както при криптококов менингит, когато се касае за имунокомпетентни болни. При имунокомпрометирани болни се прилага **флуконазол** в начална доза 400 мг дневно в продължение на 8 дни.

При **аспергилоза** се използва комбинацията **амфотерицин В + флуцитозин**, както при криптококовия менингоенцефалит.

2.9. Лечение на подостри и хронични паразитни менингоенцефалити

Цистицеркозен менингоенцефалит:

За лечението се използва **празиквантел** в дневна доза 50 мг/кг/24 ч. в продължение на 15-30 дни.

Токсоплазмен менингоенцефалит:

Лечението се провежда с **Spyramycin** 3 g дневно и комбинацията **пириметамин и сулфадиазин** съответно 25 мг и 2-4 мг дневна доза. Средната продължителност на курса на лечение е 3-4 седмици.

СКАЛА ЗА ОЦЕНКА НА КОМИ ПО GLASGOW - LIEGE

СИМПТОМИ	ОЦЕНКА	ДЕН И ЧАС НА ИЗСЛЕДВАНЕТО									
ОТВАРЯНЕ НА ОЧИ											
Спонтанно	4										
На повикване	3										
На болка	2										
Няма отговор	1										
СЛОВЕСЕН ОТГОВОР											
Ориентиран	5										
Объркан	4										
Неадекватен	3										
Неразбираем	2										
Няма отговор	1										
МОТОРЕН ОТГОВОР											
Подчинява се	6										
Локализира	5										
Отдръпва (оттегля) Абнормна флексия	4										
	3										
Абнормна екстензия	2										
Няма отговор	1										
МОЗЪЧНО-СТВОЛОВИ РЕФЛЕКСИ											
Фронт - орбикуларен	5										
Вертикален окулоцефален или окуловестибуларен	4										
Зенична реакция на светлина	3										
Хоризонтален окулоцефален или окуловестибуларен	2										
Окулокардиален	1										
Няма отговор	0										
ОБЩ СБОР:											

Интерпретация на общия сбор:

- критичен прогностичен праг - 7-8 точки.

Оценката на тежестта на състоянието по скалата на GLASGOW – LIEGE задължително се отразява в “История на заболяването” на пациента.

Здравни грижи, съгласно Наредба № 1 от 8.02.2011 г. за професионалните дейности, които медицинските сестри, акушерките, асоциираните медицински специалисти и здравните асистенти могат да извършват по назначение или самостоятелно.

ПРИ ЛЕЧЕНИЕ ПО КЛИНИЧНАТА ПЪТЕКА, ЛЕЧЕБНОТО ЗАВЕДЕНИЕ Е ДЛЪЖНО ДА ОСИГУРЯВА СПАЗВАНЕТО ПРАВАТА НА ПАЦИЕНТА, УСТАНОВЕНИ В ЗАКОНА ЗА ЗДРАВЕТО.

ПРАВАТА НА ПАЦИЕНТА СЕ УПРАЖНЯВАТ ПРИ СПАЗВАНЕ НА ПРАВИЛНИКА ЗА УСТРОЙСТВОТО, ДЕЙНОСТТА И ВЪТРЕШНИЯ РЕД НА ЛЕЧЕБНОТО ЗАВЕДЕНИЕ.

3. ПОСТАВЯНЕ НА ОКОНЧАТЕЛНА ДИАГНОЗА.

Базира се на клинични, клинико-лабораторни (вкл. ликворологични), вирусологични, микробиологични показатели и от невроизобразяващите изследвания.

За поставяне диагнозата Лаймска невроборелиоза освен определяне на специфичните антитела срещу *Borrelia burgdorferi* в серума, е необходимо и доказване на интратекална синтеза на специфични антитела (коэффициент >1):

Лабораторен критерий за диагнозата лаймска невроборелиоза:

Специфични IgG в ликвора : Специфични IgG в серума >1 – говори за интратекална синтеза

Общи IgG в ликвора

Общи IgG в серума

При суспекция или доказване на *Haemophilus influenzae* или *Neisseria meningitidis* като причинители на гнойни менингити, лекарят трябва да даде съвети за антимикробна химиопрофилактика на контактните, като това трябва да стане възможно най-бързо след диагностицирането.

4. ДЕХОСПИТАЛИЗАЦИЯ И ОПРЕДЕЛЯНЕ НА СЛЕДБОЛНИЧЕН РЕЖИМ.

Диагностични, лечебни и рехабилитационни дейности и услуги при дехоспитализацията:

Контрол на здравното състояние на пациента и медицинско заключение за липса на медицински риск от приключване на болничното лечение въз основа на обективни данни за стабилизиране на състоянието (клинични и/или медико-диагностични) и едно или повече от следните условия:

- трайна липса на фебрилитет поне 3 дни;
- липса на менингоградикулерен синдром;
- преминаване на изявената симптоматика и степенно обратно развитие;
- нормализиране на ликвора.

Довършване на лечебния процес и проследяване

В цената на клиничната пътека, по която се отчитат лица до 18 годишна възраст, се включват и три контролни прегледа при явяване на пациента в рамките на един месец след дехоспитализация, които задължително се вписват в епикризата. Необходимите консултации, изследвания и манипулации при провеждане на контролните прегледи влизат в цената на клиничната пътека.

Контролните прегледи след изписване на пациента се отразяват в специален дневник/журнал за прегледи, който се съхранява в диагностично-консултативния блок на лечебното заведение – изпълнител на болнична помощ.

При диагноза, включена в Наредба № 8 от 2016 г. за профилактичните прегледи и диспансеризацията (Наредба № 8 от 2016 г.), пациентът се насочва за диспансерно наблюдение, съгласно изискванията на същата. Диспансеризацията на злокачествените заболявания се провежда само в ЛЗБП и в КОЦ, като обемът и честотата на дейностите по диспансерно наблюдение са съгласно заложения алгоритъм в Наредба № 8 от 2016 г.

5. МЕДИЦИНСКА ЕКСПЕРТИЗА НА РАБОТОСПОСОБНОСТТА – извършва се съгласно Наредба за медицинската експертиза на работоспособността.

III. ДОКУМЕНТИРАНЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО КЛИНИЧНАТА ПЪТЕКА

1. ХОСПИТАЛИЗАЦИЯТА НА ПАЦИЕНТА се документира в *“История на заболяването”* (ИЗ) и в част II на *„Направление за хоспитализация/лечение по амбулаторни процедури“* (бл. МЗ - НЗОК № 7).

2. ДОКУМЕНТИРАНЕ НА ДИАГНОСТИЧНО - ЛЕЧЕБНИЯ АЛГОРИТЪМ – в *“История на заболяването”*.

3. ИЗПИСВАНЕТО/ПРЕВЕЖДАНЕТО КЪМ ДРУГО ЛЕЧЕБНО ЗАВЕДЕНИЕ СЕ ДОКУМЕНТИРА В:

- *“История на заболяването”*;
- част III на *„Направление за хоспитализация/лечение по амбулаторни процедури“* (бл. МЗ - НЗОК № 7).;
- епикриза – получава се срещу подпис на пациента (родителя/настойника), отразен в ИЗ.

4. ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА ИНФОРМИРАНО СЪГЛАСИЕ – подписва се от пациента (родителя/настойника) и е неразделна част от *“История на заболяването”*.

ДЕКЛАРАЦИЯТА ЗА ИНФОРМИРАНО СЪГЛАСИЕ СЕ ПРИКРЕПВА КЪМ ЛИСТ “ИСТОРИЯ НА ЗАБОЛЯВАНЕТО”.

ИНФОРМАЦИЯ ЗА ПАЦИЕНТА (РОДИТЕЛЯ /НАСТОЙНИКА/ПОПЕЧИТЕЛЯ)

От Вашия личен лекар и проведените консултации със специалист вече ви е известно, че имате сериозно заболяване на централна нервна система (ЦНС).

Това е остро възпалително заболяване, причинено от вируси или бактерии, засягащи централната нервна система, обикновено с тежко протичане и изискващо задължително лечение в болнично заведение. Възпалението засяга обвивката на мозъка (менингит), мозъчната тъкан (енцефалит) или двете едновременно (менингоенцефалит). За да се постави диагнозата, е необходимо да се направят поредица от изследвания, включително анализ на течността, в която се намира мозъка (ликворът). Тази манипулация, наречена лумбална пункция, е практически безопасна, когато се извършва от опитни специалисти.

При забавяне на лечението са възможни усложнения и прогресиране на заболяването до фатален изход. Поради това влизането Ви в специализирано инфекциозно отделение е абсолютно наложително. В отделението ще се провежда адекватно антибиотично и друг вид лечение за Вашето заболяване.

За пълнота Ви молим да прочетете описаните процедури, които предстоят да бъдат извършени във Ваш интерес:

- престоят Ви в отделението ще продължи не по-малко от 15 дни, като при наличие на усложнения ще се наложи да бъде удължен;

- ще Ви се направят необходимите кръвни, микробиологични или вирусологични изследвания, рентгеново изследване на бял дроб, ЕКГ, ако е необходимо - и скенер на главен мозък; за част от изследванията ще бъдете допълнително информирани и ще бъде искано Вашето съгласие за извършването им;

- лечението ще се извърши предимно по венозен път с необходимите лекарствени средства;

- екип от специалисти ще следят Вашето здравословно състояние през целия престой от деня на приемането до изписването Ви; във всеки момент от болничния престой имате право да се откажете от предложеното лечение, но това може да се окаже фатално за Вашето здраве;

- Вашите близки ще могат да посещават клиниката в указаните за това дни и часове, които са съобразени с моментната епидемиологична ситуация и с факта, че се намирате в инфекциозно отделение; по време на посещението на Вашите близки, лекуващият екип ще им даде подробна информация за Вашето състояние;

- при всички случаи от Вас ще се иска активно съдействие при взимане на всяко едно решение по отношение лечебните и диагностични процедури;

- ако по време на лечението пожелаете да го прекратите, е необходимо да изразите това свое желание писмено, като с това си действие освобождавате лекуващия Ви екип от отговорността за по-нататъшното Ви здравословно състояние.